

**GULLSPÅNGS
KOMMUN**

Årsredovisning 2022

Gullspångs kommun

Kommunfullmäktige 2023-03-27

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
1.1	Förord - detta är årsredovisningen	3
1.2	Kommunstyrelsens ordförande har ordet.....	3
1.3	Kommunens politiska organisation	5
1.4	Kommunens förvaltningsorganisation.....	6
1.5	Ekonomi och verksamhet i korthet.....	7
1.6	Fördelning av kommunens ekonomiska resurser	8
2	Förvaltningsberättelse.....	9
2.1	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	9
2.2	Händelser av väsentlig betydelse	17
2.3	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	18
2.4	God ekonomisk hushållning	19
2.5	Balanskravsresultatet	29
2.6	Väsentliga personalförhållanden	30
2.7	Den kommunala koncernen.....	33
3	Finansiella rapporter	37
3.1	Redovisningsprinciper	37
3.2	Begreppsförklaring	40
3.3	Resultaträkning	42
3.4	Balansräkning	43
3.5	Kassaflödesanalys	44
3.6	Nothänvisningar	45
3.7	VA-avdelningen.....	53
4	Driftsredovisning	54
5	Investeringsredovisning	56
6	Revisionsberättelse.....	58
7	Femårsöversikt utvalda nyckeltal	61

1 Inledning

1.1 Förord - detta är årsredovisningen

Kommunstyrelsen ska enligt kommunallagen upprätta en årsredovisning enligt 8 kap. 16 § kommunallagen (2017:725). Årsredovisningen ska hållas tillgänglig för allmänheten från och med det tillfälle då kommunfullmäktige ska godkänna densamma (kommunallagen 8:15).

Årsredovisningen ska lämnas till kommunfullmäktige och revisorer senast den 27 mars 2022.

Årsredovisningen ska redogöra för:

- Utfallet av verksamheten
- Verksamhetens finansiering
- Den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut

Årsredovisningen ska bestå av:

- förvaltningsberättelse
- resultat- och balansräkning
- kassaflödesanalys
- noter
- investeringsredovisning
- sammanställd redovisning av kommunkoncernen

Kommunkoncernen inkluderar såväl den verksamhet som drivs inom kommunens förvaltningar som verksamhet som bedrivs i bolagsform eller inom kommunalförbund.

Gullspång kommun är en organisation med uppdrag som spänner över flera områden. Förvaltningsberättelsen ger en överskådlig bild av utvecklingen i kommunens verksamhet. I förvaltningsberättelsen beskrivs även viktiga händelser som har inträffat under året, förväntad utveckling, viktiga personalförhållanden och annat som är av betydelse för styrning och uppföljning.

Årsredovisningar för Gullspång kommuns helägda eller delägda bolag och de kommunalförbund som Gullspång är medlem i finns hos respektive bolag och kommunalförbund. Mer information finns också på Gullspång kommuns hemsida.

1.2 Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Året som gått har präglats av kriget i Ukraina och ingen hade väl i sin vildaste fantasi ens funderat på att vi skulle få uppleva ett nytt storkrig i Europa. Ryssland och Putin startade ett fullskaligt krig som fortfarande påverkar utvecklingen i hela världen. Höjda drivmedelspriser, brist på allt från livsmedel till halvledare har också påverkat.

På hemmaplan har höga elräkningar, inflation, höjda räntor och dyrare livsmedel gjort det mycket svårt för barnfamiljer, pensionärer och många företag. Pandemin klingade av under våren och många restriktioner togs bort, men fortfarande är det viktigt att fortsätta vaccinera sig.

Gullspångs kommuns resultat blev mycket bättre än förväntat. Resultatet visar ett överskott på 27 miljoner. Resultatet består främst av mycket högre skatteintäkter än beräknat och lägre

pensionskostnader. Investeringarna uppgick till 29 miljoner och det största investeringsprojektet har varit det nya bostadsområdet Sjögläntan i Otterbäcken. Glädjande nog såldes den första tomten strax före jul. Dock har den gemensamma tekniska nämnden inte orkat leverera alla de investeringar som kommunfullmäktige har fattat beslut om.

Pandemin var fortsatt kämpig men tack vare personalens insatser i våra verksamheter har det fortsatt hanterats på ett mycket bra sätt. Kriget i Ukraina påverkade kommunen stort då många flyktingar kom hit. En samverkan mellan föreningar, företag och privatpersoner med kommunens olika verksamheter, gjorde att vi kunde ta emot många som fick tillgång till boende och att barnen kunde få plats i förskola och skola.

Mycket har hänt under det gångna året. Två stora evenemang, invigningen i dagarna tre av Södra Råda timmerkyrka med många besökare samt Riddarveckan i Hova, med en efterlängtd comeback, men nu också med en ny Riddarborg på plats i Hova. Borgen har byggts upp tack vare Hova Utvecklingsbolag i samverkan med lokala entreprenörer. Cykelleden runt Vänern blev en nationell cykelled och vi hade invigning tillsammans med företagare och turistorganisationer i Otterbäcken. Ännu en efterlängtd invigning av Arena Gullspång där multisportshallen äntligen blev klar. Fortsatt planering pågår för ombyggnation av Mogårdens äldreboende i Hova.

Flera företag har expanderat under året och Hova rörledningsaffär AB beslutade om nybyggnation. Vänerply/Moelven har också expansionsplaner. Glädjande nog har flera företag visat intresse för nyetablering som vi hoppas blir verklighet framöver i kommunen. Flertalet möten med redare och Trafikverket, om mer gods på Vänern och slussarna i Trollhättan har kommunen aktivt deltagit i.

Volvos satsning på en batterifabrik i Mariestad är väldigt positivt för Gullspångs kommun. Placeringen norr om Mariestad gör arbetsplatsen till pendlingsavstånd för boende i hela kommunen. Det gäller att vi är med och planerar för byggnationer, utökad service och förbättrad kollektivtrafik. Här är det också viktigt med en fortsatt dialog med näringslivet.

Avslutningsvis vill jag tacka all personal, föreningar, eldsjälur, företagare och alla verksamma i Gullspångs kommun.

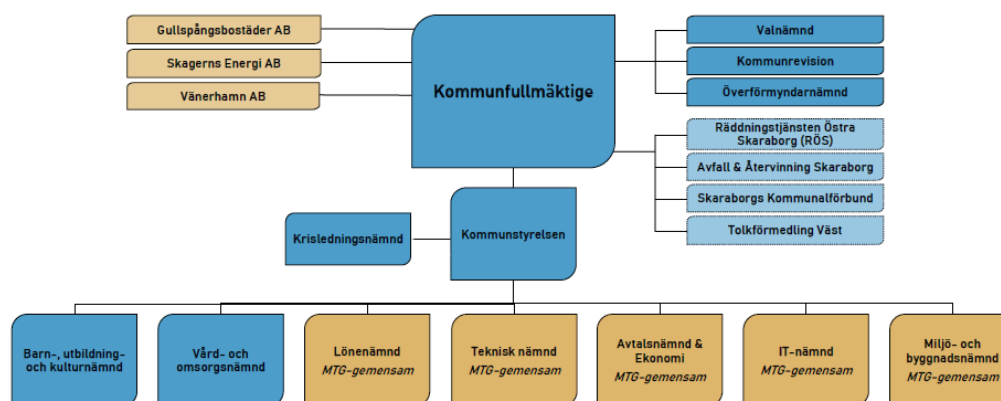

Carina Gullberg (S)

Kommunstyrelsens ordförande 2022

1.3 Kommunens politiska organisation

Politisk organisation

2022-10-07

Mandatfördelning i kommunen

Kommunfullmäktige är det högst beslutande organet i kommunen och kan beskrivas som kommunens riksdag. Kommunfullmäktige i Gullspång kommun består av 31 stycken ledamöter och 21 ersättare som väljs vart fjärde år i samband med val till riksdag, region och kommun. Fullmäktiges uppdrag är att fastställa de politiska målen för den kommunala verksamheten samt besluta i övergripande frågor såsom budget, skattesats och avgifter för kommunal service. Vidare är det kommunfullmäktige som bestämmer vilka som ska sitta med i kommunens olika nämnder och styrelser.

Mandatfördelningen i kommunfullmäktige:

Socialdemokraterna 11 ledamöter
Moderaterna 9 ledamöter
Centerpartiet 3 ledamöter
Sverigedemokraterna 3 ledamöter
Rätt väg 2 ledamöter
Feministiskt initiativ 1 ledamot
Liberalerna 1 ledamot
Vänsterpartiet 1 ledamot

Kommunfullmäktiges presidium:

Ordförande Ann-Christin Erlandsson (S)
1:e vice ordförande Per-Arne Brandberg (S)
2:e vice ordförande Maria Gustafsson (M)

Mandatfördelningen i kommunstyrelsen:

Socialdemokraterna 4 ledamöter
Moderaterna 2 ledamöter

Centerpartiet 1 ledamot
Sverigedemokraterna 1 ledamot
Rätt väg 1 ledamot
Vänsterpartiet 1 ledamot
Liberalerna 1 ledamot

Kommunstyrelsens presidium:

Ordförande Carina Gullberg (S)
1:e vice ordförande Bo Hagström (C)
2:e vice ordförande Björn Thodenius (M)

Politik och tjänstemän

Kommunens politiker är förtroendevalda och väljs av kommuninvånarna vid de allmänna valen vart fjärde år. Politikerna är därmed demokratiskt tillsatta och ska återspegla invånarnas önskemål om hur kommunen ska styras och ledas.

För att bereda och genomföra politikens beslut behövs offentligt anställda vilka benämns tjänstemän och är alltså inte valda av folket utan är anställda hos kommunen. Tjänstemännens uppgift är att hjälpa politikerna att bereda och verkställa deras beslut.

I korthet kan man säga att politikerna tar beslut om vad som ska göras i kommunen. Tjänstemännen bestämmer sedan hur man praktiskt ska göra för att uppnå de mål eller resultat som politikerna tagit beslut om.

1.4 Kommunens förvaltningsorganisation

Kommunfullmäktige, som är kommunens högst beslutande organ, utser ledamöter i kommunens politiska församlingar, vilka bland annat benämns nämnder och kommunalförbund. En del av dessa är kommungemensamma med andra kommuner.

Kommunfullmäktige utser i sin tur kommunstyrelsen som är kommunens motsvarighet till regeringen. Kommunstyrelsen genomför kommunfullmäktiges beslut med hjälp av de politiska nämnderna och deras förvaltningar och har samma politiska sammansättning som kommunfullmäktige. Kommunstyrelsens ordförande Carina Gullberg (S), är även kommunalråd i Gullspång kommun. Kommunstyrelsens andre vice ordförande Björn Thodenius (M) är oppositionsråd i Gullspång kommun.

I Gullspång kommun finns det flera nämnder utöver kommunstyrelsen, barn-/utbildnings och kulturnämnd, vård och omsorgsnämnd, revisionsnämnd, valnämnd och överförmyndarnämnd. Fem av nämnderna är kommungemensamma tillsammans med Töreboda och Mariestad. Nämnderna har till uppgift att bereda verksamhetsspecifika ärenden och styrs av ett reglemente, som har antagits av kommunfullmäktige.

De nämnder som inte är kommungemensamma har samma politiska sammansättning som kommunfullmäktige och består av fem ledamöter och fem ersättare. Majoriteten, som denna period består av Socialdemokraterna, Centern och Rätt väg, utser ordföranden i varje nämnd och oppositionen utser vice ordföranden. I revisionen är det tvärtom, det vill säga att oppositionen utser ordföranden och majoriteten vice ordföranden. I Gullspåns kommun finns även utskott som förbereder ärenden till kommunstyrelsen.

I Gullspång kommun arbetar ungefär 430 personer. Dessa ansvarar för det dagliga arbetet inom barn och utbildning, stöd och omsorg, kultur och fritid, kommunledning samt företag och näringsliv.

1.5 Ekonomi och verksamhet i korthet

Sammanfattning Gullspång kommun			
Kommunen	2022	2021	2020
Årets resultat (mnkr)	26,7	20,8	12,3
Årets resultat koncern (mnkr)	25,2	19,4	8,8
Årets resultat i skatter och bidrag	7,1%	5,8%	3,6%
Skatteintäkter (mnkr)	375	356	339
Ökning av skatteintäkter (%)	5,1%	5,0%	5,0%
Nettokostnader (mnkr)	344	336	327
Ökning av nettokostnader (%)	2,4%	2,7%	-3,7%
Soliditet (%)	41%	36%	32%
Likviditet (mnkr)	39	37	17
Investeringsutgifter (mnkr)	29	12	29
Långfristig låneskuld (mnkr)	101	101	101
Pensionsåtaganden (mnkr)	159	167	168
Kommunalskatt (i kronor)	22,49	22,49	22,49

Tabellen ovan presenterar nyckeltal för de senaste tre åren.

Samlad bedömning av måluppfyllnad och ekonomi

Gullspågs kommuns vision Framtidsberättelsen visar färdriktningen till hur kommunen ska utvecklas och se ut i framtiden. Kommunfullmäktige styr den kvalitativa nivån i kommunen genom ett målpaket med elva övergripande mål. Uppföljning av målen ska ge en bild av kommunen som helhet och beskriva vad kommunen ska uppnå. Kommunfullmäktiges mål är indelade i olika perspektiv:

- Inflytande och ansvar
- Samhälle och näringsliv
- Kultur i alla former
- Gullspågs kommun - värt ett besök
- Goda ambassadörer
- Att vara medarbetare i Gullspång

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen för kommunfullmäktiges mål är att de flesta är uppnådda delvis eller helt. Samtidigt finns det en förbättringspotential inom ett antal områden.

De finansiella målen mäter den ekonomiska ställningen på kort och lång sikt. Gullspågs kommun har inom det finansiella perspektivet beslutat om finansiella mål enligt följande:

- Årets resultat ska vara 1,3 procent i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Investeringarna ska i första hand långsiktigt finansieras med egna medel.
- Soliditeten ska årligen förbättras.

En samlad bedömning är att kommunen lever upp till de av kommunfullmäktige beslutade finansiella målen om god ekonomisk hushållning.

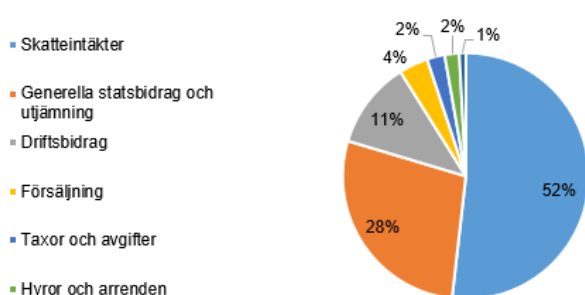
I och med årets starka resultat som genererar ett resultatmål om 7,1 procent har det fastställda resultatmålet på 1,3 procent uppnåtts. Det genomsnittliga resultatmålet den senaste femårsperioden uppgår till 2,1 procent.

Det starka resultat samt en låg investeringsnivå bidrar även till att självfinansieringsgraden av investeringar ökat och överstiger 100 procent. Bedömningen blir därför att målet kring att reinvesteringar ska finansieras med egna medel har uppnåtts. Soliditeten för 2022 har ökat från 36 procent till 41 procent under året vilket uppvisar att soliditetsmålet har förbättrats. Därmed bedöms att målet kring en årlig förbättrad soliditet har uppnåtts.

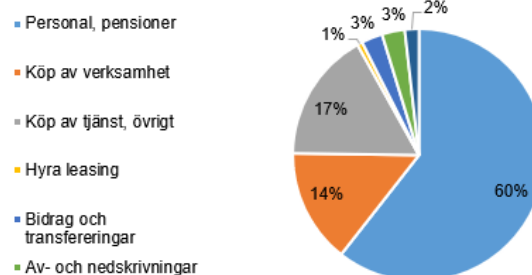
1.6 Fördelning av kommunens ekonomiska resurser

Pengar in - intäkter			Pengar ut - kostnader		
	mnkr	%		mnkr	%
Skatteintäkter	244	52%	Personal, pensioner	269	60,6%
Generella statsbidrag och utjämning	131	28%	Köp av verksamhet	65	14,6%
Driftsbidrag	54	11%	Köp av tjänst, övrigt	74	16,7%
Försäljning	18	4%	Hyra leasing	3	0,7%
Taxor och avgifter	11	2%	Bidrag och transfereringar	12	2,7%
Hyror och arrenden	9	2%	Av- och nedskrivningar	13	2,9%
Finansiella intäkter	4	1%	Finansiella kostnader	8	1,8%
	471	100,0%		444	100,0%

Var ifrån kommer pengarna?

Till vad används pengarna?

Det är kommunfullmäktige som beslutar hur kommunens ekonomiska resurser ska fördelas mellan nämnderna. Nämnderna bestämmer sedan hur kommunens ekonomiska resurser ska fördelas till de olika verksamheterna. Därefter är det upp till varje verksamhet att styra så att de tilldelade medlen används på ett så effektivt sätt som möjligt för att uppnå verksamhetsmålen och ha en god ekonomisk hushållning.

Skatteintäkter finansierar större delen av verksamheterna. Resten av intäkterna utgörs till största delen av bidrag från staten i form av statsbidrag – för kommunerna i form av ett obundet tillskott. En mindre del av statsbidragen är riktade och förknippade med en motprestation.

Den största delen av kommunens kostnader är personal- och pensionskostnader som utgör 61 procent av totala kostnader. Köp av verksamhet och tjänst utgör tillsammans nästan resten av resursförbrukningen vilket bland annat kan förklaras av demografiska förutsättningar då fördelning, storlek och sammansättning av kommunens befolkning i stor utsträckning även påverkar kommunens kostnader. Exempelvis har Gullspång kommun ett stort antal placeringar inom socialtjänsten samt elever som går på gymnasieskola på annan ort, då kommunen inte själv bedriver gymnasieverksamhet, vilket påverkar köp av verksamhet från andra aktörer. Av köp av verksamhet utgör offentlig sektor ca 80 procent och privata aktörer och stiftelser 20 procent.

2 Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen ger en översiktlig bild av utvecklingen i kommunens verksamhet. I förvaltningsberättelsen beskrivs även viktiga händelser som har inträffat under året, förväntad utveckling, viktiga personalförhållanden och annat som är av betydelse för styrning och uppföljning.

2.1 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Gullspång kommun redovisar ett resultat på 27 miljoner kronor, vilket motsvarar en positiv budgetavvikelse på 22 miljoner kronor. Detta kan jämföras med föregående år då resultatet uppgick till 21 miljoner kronor. Den främsta orsaken till överskottet förklaras av att skatteintäkterna blev betydligt högre än budgeterat, vilket i sin tur främst beror på slutavräkning avseende skatteintäkter för åren 2021 och 2022.

Skatteintäkterna ökade 2022 med 5,1 procent jämfört med föregående år. Generellt är den största anledningen till överskottet främst på grund av skatteavräkningen som blev betydligt bättre än förväntat. Det beror i sin tur på den ekonomiska återhämtningen, såväl nationellt som globalt, har gått snabbare med en BNP-tillväxt som är betydligt högre än vad som tidigare har antagits.

Årets resultat om 27 miljoner kronor motsvarar 7,1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag och vilket jämfört med 2021 var en förbättring med 5,9 miljoner kronor.

Verksamheternas ekonomiska utfall visar på såväl över- som underskott. Sammantaget redovisar verksamheterna, exklusive finansverksamheten, ett noll resultat. Detta är en försämring i jämförelse med föregående år då överskottet uppgick till 6 miljoner kronor.

Kommunledningskontorets verksamheter visar överskott beroende på vakanta tjänster under året. Barn-/utbildning och kulturnämndens verksamheter visar underskott på sammantaget -2 miljoner kronor där den största negativa avvikelsen finns inom grundskoleverksamheten. Vård och omsorgsnämndens verksamheter visar underskott på sammantaget 1 miljon kronor där den största negativa avvikelsen finns inom äldreomsorgsverksamheten.

Kostnaderna för pensioner blev lägre än prognostiserat bland annat på grund av lägre engångspremie samt ett förändrat livslängdsantagande för pensioner. I och med att Gullspång kommun valt att försäkra sina pensioner innebär det att förändringen av livslängdsantagandet inte påverkadekommunens pensionskostnader. Kommunen fattade under året beslut om ett villkorat aktieägartillskott till Gullspångsbostäder AB med 5 miljoner kronor och till Skagerns energi AB med 1 miljon kronor.

Investeringsbudgeten för 2022 uppgick till 41 miljoner kronor varav 26 miljoner kronor avsåg ombudgeteringar. Enligt utfallet har 29 miljoner kronor av investeringsanslagen förbrukats under året.

Gullspångsbostäder AB och Skagerns Energi AB uppvisar ett negativt resultat om -1,2 miljon kronor respektive -260 tusen kronor. Koncernen redovisar dock sammantaget ett resultat uppgående till 25,2 miljoner kronor.

Konjunkturutveckling

De senaste åren har inneburit en global konjunkturkollaps som kan jämföras med 90-talskrisen i Sverige eller den globala finanskrisen under 2008–2009. De ekonomiska konsekvenserna av Corona-pandemin har varit påtagliga och inneburit en lågkonjunktur som medförde en snabb minskning av såväl produktion, inkomster som sysselsättning världen över. Rysslands invasion av Ukraina är en annan viktig faktor som nu påverkar den ekonomiska utvecklingen påtagligt. Kriget är en starkt bidragande orsak till den senaste tidens energi- och råvaruprisinflation och höjer

osäkerheten gällande den ekonomiska utvecklingen framöver. Den globala konjunkturutvecklingen dämpas främst av finanspolitiken i USA, kriget i Ukraina samt den kinesiska ekonomin. Finanspolitiken i USA har påverkats starkt av den expansiva finanspolitik som fördes under pandemin. Därefter följde en hög inflation och räntehöjningar för att dämpa ekonomin. Den kinesiska ekonomin besväras fortsatt av Covid-relaterade nedstängningar och en inhemsk fastighetskris.

Den globala konjunkturen är på väg att försvagas. Därmed kommer återhämtningen efter pandemin att brytas. Sammantaget kommer BNP i vår omvärld att växa svagare under 2023 än 2022, liksom 2022 kommer visa svagare tillväxt än 2021. Omvärlden kommer således att i en allt mindre grad ge draghjälp till den svenska ekonomin.

Kommunens ekonomiska utveckling

Den rådande konjunkturutvecklingen tillsammans med det starka verksamhetsstrycket de kommande åren ställer krav på effektiviseringar. Arbetet med att förändra och utveckla verksamheten måste intensifieras och i än större utsträckning inriktas på effektiviseringar med hjälp av teknik och nya arbetssätt, ifrågasättande av befintliga verksamheter samt diskussion om ambitionsnivåer. Digitala verktyg och automatisering ger nya möjligheter att klara de växande välfärdsbehoven och samtidigt upprätthålla servicen till kommuninvånarna. Den kommande etableringen av en batterifabrik kommer sannolikt också att påtagligt påverka kommunens framtida utveckling.

Kommunens befolkningsutveckling

Gullspångs kommun står inför stora utmaningar utifrån skatteunderlagets utveckling, ökat tryck på verksamheten samt demografiska faktorer. Gullspång ligger på plats fem av samtliga kommuner i Sverige avseende ökningstakten av antal kommuninvånare över 80 år inom den kommande tioårsperioden. År 2022 uppgick andel kommuninvånare över 80 år i kommunen till 8,1 %. År 2031 prognostiseras motsvarande siffra uppgå till 13,2 %. Trenden i Gullspång är att invånarantalet långsiktigt sjunker, med ett avbrott 2021 då befolkningen ökade. Vid årsskiftet uppgick antal kommuninvånare till 5 194 personer vilket är en minskning med 12 personer jämfört med föregående år.

Investeringar för utveckling

Under flera år har kommunen renoverat grund- och förskolor samt tagit fram detaljplaner som syftar till att skapa förutsättningar för bostadsbyggande. Detta för att generera nya

kommuninvånare och därmed ökade skatteintäkter. Vidare har många investeringar för att förbättra och effektivisera befintliga anläggningar i syfte att ge lägre driftskostnader över tid, exempelvis förnyelse av ledningsnät och modernisering av pumpstationer.

Under år 2020 antogs detaljplan för Gallernäset 1:19 som syftar till att möjliggöra för nya strandnära bostäder samt utveckling av Barfotens camping. Under 2022 har försäljningen av strandnära tomter vid Sjögläntan i Otterbäcken inletts. I bostadsområdet finns cirka 30 villatomter och cirka 10 tomter för sammanbyggd bebyggelse som exempelvis radhus.

Gullspångs kommun har beviljats investeringsstöd från Kammarkollegiet för att kunna genomföra energieffektiviseringar.

Investeringsbehov avseende Otterbäckens hamn samt industriområdena i Otterbäcken och Hova kommer att utredas. Den kommande etablering av en batterifabrik i närområdet kommer också att tas i beaktande avseende kommande investeringar för utveckling.

Finansiell analys

I nedanstående avsnitt görs en analys av kommunens finansiella utveckling och ställning. Syftet är att identifiera finansiella möjligheter och problem och på så vis klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning eller inte. Den finansiella analysen grundar sig på den så kallade RK-modellen som utgår ifrån fyra finansiella perspektiv: resultat, kapacitet, kontroll och risk. Dessa perspektiv analyseras med hjälp av ett antal finansiella nyckeltal.

Sammanfattning

En god ekonomistyrning på alla nivåer är en förutsättning för att bedriva en bra och välfungerande verksamhet. Långsiktig planering gör det möjligt att satsa offensivt, hantera nya förutsättningar och klara konjunkturväxlingar. På både kort och lång sikt är det av yttersta vikt att ha balans mellan intäkter och kostnader samt fokusera på driftskonsekvenser av investeringar och långsiktiga åtaganden. Vidare är det avgörande att kostnaderna inte överstiger intäkterna för att uppnå en god ekonomisk hushållning.

Gullspång kommun uppvisade 2022 ett resultat om 26,7 miljoner kronor vilket motsvarar 7,1 procent av skatter och bidrag. För att under ett längre tidsperspektiv kunna skattefinansiera större delen av investeringsvolymen i kommunen krävs generellt ett resultatmål på mellan två och tre procent. Gullspång kommun uppvisar den senaste femårsperioden ett genomsnittligt resultat på 2,1 procent av årets resultat, vilket uppfyller kravet på god ekonomisk hushållning.

Det genomsnittliga resultatet i förhållande till skatter och bidrag kan förklaras av en ökad skatte- och statsbidragsutveckling, något som även har bidragit till att självfinansieringsgraden av investeringar har påverkats de senaste åren. I och med 2022 års positiva resultat har självfinansieringsgraden påverkats positivt och översteg 100 procent under 2022.

I och med årets resultat påverkas Gullspång kommuns likviditet positivt och soliditeten har ökat, vilken påvisar att kommunens finansiella handlingsutrymme har stärkts och den likvida riskexponeringen reducerats. Vidare täcker inte det egna kapitalet, för tillfället, den totala pensionsskulden om 159 miljoner kronor vid årsskiftet, något som är negativt ur en risksynpunkt.

Gullspång kommun redovisar under 2022 sammantaget inte så stora budgetavvikelser inom verksamheterna vilket påverkar förutsättningar för god ekonomisk hushållning på ett positivt sätt. Däremot behöver kommunen, utifrån tidigare års budgetavvikelser, se över budgetkontrollen och anpassa verksamheterna utifrån rådande ekonomiska förutsättningar i syfte att utöka kontrollen och uppnå ett resultatmål som är förenligt med de framtida mål och utmaningar som ställs på kommunen.

Resultat

Resultatperspektivet visar en kartläggning över årets resultat och dess orsaker, samt av investeringar och hur de utvecklas.

Årets resultat	2022	2021	2020	2019	2018
Årets resultat (mnkr)	26,7	20,8	12,3	-15,4	-4,2
Procent av skatter och bidrag (%)	7,1%	5,8%	3,6%	-4,8%	-1,3%
Reavinster och jämförelsestörande poster (mnkr)	0	2,8	12,9	0	0,0
Resultat exkl. reavinster och jämförelsestörande poster (mnkr)	26,7	18,0	-0,6	-15,4	-4,2
Procent av skatter och bidrag exkl. reavinster och jämförelsestörande poster (%)	7,1%	5,0%	-0,2%	-4,8%	-1,3%

För att leva upp till kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning och kommunfullmäktiges resultatmål ska årets resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag uppgå till lägst 1,3 procent.

Gullspång kommuns resultat uppgick 2022 till 26,7 miljoner kronor, motsvarande 7,1 procent av skatter och bidrag, vilket jämfört med 2021 var en förbättring med 5,9 miljoner kronor. Den främsta förklaringen till årets resultat de senaste två åren är att skatteintäkterna har ökat i snabbare takt än kostnaderna i den löpande verksamheten.

Generellt brukar ett resultat på mellan två och tre procent betraktas som god ekonomisk hushållning, eftersom ett sådant resultat ger utrymme för att över en längre tid skattefinansiera större delen av normal investeringsvolym i en kommun. Gullspång kommun uppvisar under den senaste femårsperioden ett genomsnitt på 2,1 procent. Det innebär att kommunen kan anses ha uppfyllt det krav som kommunallagen ställer på god ekonomisk hushållning.

Skatte- och nettokostnadsutveckling	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens nettokostnader (mnkr)	357,0	335,8	326,9	339,5	322,5
Skatter och bidrag (mnkr)	374,5	356,2	339,2	323,4	317,2
Nettokostnadens andel av skatter och bidrag (%)	95,3%	94,3%	96,4%	105,0%	101,7%
Skatte- och nettokostnadsutveckling (%)	2022	2021	2020	2019	2018
Nettokostnadsutveckling	5,9%	2,7%	-3,7%	5,0%	4,7%
Skatte- och statsbidragsutveckling	4,8%	5,0%	4,9%	1,9%	0,2%

För en långsiktig och hållbar ekonomi är förhållande mellan nettokostnader och skatteintäkter av stor vikt. För att kunna möta och förhålla sig till framtida behov är det grundläggande att nettokostnaderna inte ökar i snabbare takt än de intäkter som kommunen får genom skatter och statsbidrag.

Skatteintäkterna ökade 2022 med 4,8 procent, vilket är i stort sett samma takt som år 2021 och 2020. Denna ökning beror främst på att skatteavräkningen blev betydligt bättre än förväntat på grund av en högre ekonomisk återhämtning och BNP-tillväxt än vad som tidigare anslagits.

En god balans mellan löpande intäkter och kostnader är en grundläggande förutsättning för att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning. Ett mått på denna balans är driftkostnadsandel, som innebär att samtliga löpande kostnader inklusive finansnetto relateras till skatteintäkterna. Redovisas en driftkostnadsandel under 100 procent har kommunen en positiv balans mellan löpande kostnader och intäkter. Generellt brukar en nettokostnad på 97–98 procent betraktas som god ekonomisk hushållning för då klarar de flesta kommuner att över en längre period finansiera sina ersättningsinvesteringar och nödvändiga nyinvesteringar.

Nettokostnadsandel - olika kostnaders andel av skatteintäkter och utjämning (%)	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetsnetto	91,8%	90,7%	92,8%	101,4%	98,8%
Avskrivningar	3,5%	3,5%	3,6%	3,6%	2,9%
Nettokostnad exklusive finansnetto	95,3%	94,2%	96,4%	105,0%	101,7%
Finansnetto	1,0%	0,0%	0,0%	-0,2%	-0,3%
Nettokostnad totalt	96,3%	94,2%	96,4%	104,8%	101,3%
Årets resultat	7,1%	5,8%	3,6%	-4,8%	-1,3%
Jämförelsestörande poster	0,0%	-0,8%	-3,8%	0,0%	0,0%
Nettokostnad inkl. finansnetto och exkl. jämförelsestörande poster	96,3%	95,0%	100,2%	104,8%	101,3%

Vid analys av Gullspång kommuns driftkostnadsandel framgår det att av nettot av verksamheternas intäkter och kostnader under 2022 togs 91,8% procent av skatteintäkterna i anspråk, en ökning med 1,1 procent jämfört med 2021. Vidare tog avskrivningarna i anspråk 3,5 procent, vilket är ungefär samma nivå som tidigare år. Avskrivningarna är kommunens periodiserade kostnader för investeringar. Finansnettot hamnade på 1,0 procent, vilket innebär att finansiella intäkter var mindre än de finansiella kostnaderna. Ökningen av de finansiella kostnaderna beror på aktieägartillskott till Gullspångsbostäder AB och Skagerens Energi AB på 6 miljoner kronor.

Totalt innebär detta att kommunens nettokostnader och finansnetto tog i anspråk 96,3 procent av skatteintäkterna. I och med att i anspråkstagandet understeg 100 procent innebär det att kommunen inte förbrukat mer resurser än vad som fanns tillgängligt och därmed fick ett positivt resultat. Jämfört med 2021 är detta en förbättring med 1,3 procentenheter, vilket förklaras av främst en lägre kostnadsutveckling i verksamheten mot tidigare år.

Självfinansieringsgraden av investeringar mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med de skatteintäkter som återstår när den löpande driften är finansierad. 100 procent innebär att kommunen kan självfinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året,

vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringar och kommunens långsiktiga handlingsutrymme stärks. En negativ finansieringsgrad kan främst förklaras av ökade investeringsnivåer och ett avtagande resultat.

Självfinansieringsgrad av investeringar (%)	2022	2021	2020	2019	2018
Självfinansieringsgrad av investeringar	136	269	85	-14	8

Självfinansieringsgraden av investeringar uppgick 2022 till 136 procent. Det innebär att samtliga investeringarna under året har kunnat finansieras med befintliga medel. För att öka självfinansieringsgraden krävs att en större andel av skatteintäkter och generella bidrag går till årets investeringar, vilket med andra ord innebär att resultatnivåerna framöver måste vara i höjd med årets resultat. Genomsnittet för självfinansieringsgraden de senaste fem åren är 97 procent.

Kapacitet

Kapacitetsperspektivet visar kommunens kapacitet eller långsiktiga betalningsberedskap. Här redovisas den finansiella motståndskraft som kommunen har på lång sikt. Större kapacitet innebär mindre känslighet för kommande lågkonjunkturer.

Soliditet	2022	2021	2020	2019	2018
Soliditet exkl. ansvarsförbindelser (%)	41%	36%	32%	32%	36%
Soliditet inkl. ansvarsförbindelser (%)	3%	-7%	-14%	-20%	-15%
Soliditet exkl. kommunala bolag samt ansvarsförbindelser (%)	42%	37%	32%	33%	38%

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med skatteintäkter. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas utan utvecklas i positiv riktning. Detta innebär att kommunen blir mindre skuldsatt och ökar sitt finansiella handlingsutrymme inför framtiden. Gullspång kommuns soliditet har varit relativt konstant under de senaste fem åren, men en liten ökning har skett. Soliditet påverkas dock till viss del av kommunens kommunala bolag då bolagets bankinnehav inkluderas i kommunens tillgångar. Exkluderas bolagets bankinnehav kan kommunens soliditet komma att ändras något, dock inte markant de senaste åren då bankinnehavet hos bolaget inte varit så stort. Däremot behöver man räkna bort bolagsinnehav i kommunens soliditet för att göra det mer jämförbart med andra kommuner i Sverige.

Vidare är det viktigt att inkludera kommunens ansvarsförbindelser för pensioner intjänade fram till 1997, som ligger utanför balansräkningen, i soliditetsmått. I och med att ansvarsförbindelsen inte ingår i balansräkningen utan mer kan betraktas som en dold skuld är det viktigt att inkludera den i soliditetsmättet för att inte få en förvrängd bild av den ekonomiska situationen. När Gullspång kommun inkluderar ansvarsförbindelserna i soliditetsmättet förändras soliditeten från 41 procent till 3 procent. För att stärka soliditeten krävs det att Gullspång kommun förbättrar resultatet och därmed det egna kapitalet.

Soliditeten är starkt relaterad till skuldsättningsgraden, det vill säga, hur stor andel av kommunens tillgångar som finansierats med det egna kapitalet. När man betraktar soliditeten är det viktigt att ha skuldsättningsgraden i åtanke då soliditeten inkluderar tillgångar som finansierats av lån. Exempelvis om kommunen lånar en miljon ökar tillgångarna och soliditeten förbättras men påvisar däremot inte huruvida soliditeten egentligen förbättrats med hjälp av egna eller lånade medel. Är skuldsättningsgraden mer än 100 procent innebär det att skulderna är större än det egna kapitalet och vice versa. En hög skuldsättningsgrad kännetecknas av en låg soliditet. För att reducera skuldsättningsgraden finns det olika tillvägagångssätt. Bland annat minskas skuldsättningsgraden vid amortering samt ökning av det egna kapitalet.

Skuldsättningsgrad	2022	2021	2020	2019	2018
Total skuldsättningsgrad (%)	145%	176%	214%	215%	177%
- varav avsättningsgrad (%)	24%	32%	40%	42%	37%
- varav kortfristig skuldsättningsgrad (%)	44%	59%	70%	86%	75%
- varav långfristig skuldsättningsgrad (%)	78%	85%	104%	88%	65%
Icke räntebärande skulder (%)	68%	90%	110%	128%	112%
Räntebärande skulder (%)	78%	86%	104%	87%	65%

Gullspång kommuns skuldsättningsgrad uppgick 2022 till 145 procent, vilket är en förbättring mot samma tidpunkt föregående år. Tidigare har en förklaring till kommunens ökade skuldsättningsgrad varit en ökad investeringsnivå vilket har finansierats med lånade medel. Under året har dock ingen nyupplåning skett för att finansiera investeringar, vilket förbättrar skuldsättningsgraden avsevärt.

Risk

Riskanalysen visar den finansiella riskexponeringen. God ekonomisk hushållning gör det lättare att möta finansiella problem utan att behöva vidta drastiska åtgärder.

Kassalikviditet är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsredskap. En oförändrad eller ökad kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts.

Kassalikviditet	2022	2021	2020	2019	2018
Kassalikviditet (%)	124%	95%	71%	38%	67%

Kommunens likviditet har de senaste fem åren ett genomsnitt på 79 procent, normalt eftersträvas ett riktmärke på 100 procent för kassalikviditet. Det innebär att korta tillgångar är lika stora som korta skulder. Gullspång kommuns tidigare nivåer mellan 70–90 procent har varit goda ur risksynpunkt, eftersom det i kommunens kortfristiga skulder ingår en semesterlöneskuld som utgör ca 20 procent av de kortfristiga skulderna. Den förändras normalt inte i någon större omfattning under året och utgör därmed ingen större belastning på likviditeten. Det har inneburit att en nivå runt 50–70 procent ändå kan anses ha tryggt den kortsiktiga betalningsförmågan för kommuner med ett normalt likviditetsflöde. Däremot bör kassalikviditeten bevakas så att den inte har samma nivåer som år 2019 då den endast var 38 procent.

Gullspång kommuns likviditet påverkas, liksom soliditeten, av bankinnehav hos de kommunala bolagen. I princip kan konstateras att kommunen tidigare år, ur ett riskperspektiv, haft en relativt god nivå på likviditeten och att kommunen i kort och långt finansiellt perspektiv inte behövt vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella betalningstoppar.

Pensionsåtaganden (mnkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Avsättningar (inklusive särskild löneskatt) för pensioner	21	22	21	20	19
Ansvarsförbindelser (inklusive särskild löneskatt)	138	145	147	148	149
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel	0	0	0	0	0
Återlånade medel	159	167	168	168	168

Kommunens pensionsskuld är en viktig del ur risksynpunkt då det i framtiden kommer att generera utbetalningar för kommunen. Gullspångs kommun redovisar pensionsskulden enligt den så kallade blandmodellen. Det innebär i praktiken att större delen av skulden tas upp som en ansvarsförbindelse utanför resultat- och skuldredovisning. Den totala pensionsskulden uppgår vid årsskiftet till 159 miljoner kronor inklusive löneskatt. Gullspång kommun kommer i nuläget inte kunna täcka dessa utbetalningar med eget kapital, vilket är negativt ur ett riskperspektiv.

Borgensåtaganden (mnkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Gullspångsbostäder AB	116,3	116,9	113,7	106,3	114,0
Skagerns Energi AB	29,3	29,4	29,6	30,0	25,0
Riksbyggen koop hyresrättsförening Gullspång	84,0	86,1	91,1	90,6	92,8
Förlustansvar för egna hem och småhus	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4
Föreningar	7,8	2,5	1,2	2,1	2,0
Totalt	237	235	236	229	234

Ett borgensåtagande innebär en risk att borgensmannen, i detta fall kommunen, måste infria sitt åtagande. Riskens omfattning beror bland annat på vilken typ av borgen det gäller och för vem/vilka borgen har tecknats. Cirka 60 procent av kommunens borgensåtaganden utgörs av de kommunala bolagen inom koncernen. Gullspång kommuns borgensåtaganden uppgick 2022 till 237 miljoner kronor, vilket är en liten ökning i förhållande mot föregående år. De kommunala bolagen uppvisade båda ett underskott under 2022, något som är negativt för kommunen ur en risksynpunkt.

Kontroll

Kontrollaspekten visar hur ekonomiska mål och planer följs. Att följa budget ger bättre förutsättningar för god ekonomisk hushållning. Budgetföljsamhet är ett mått på kommunens finansiella kontroll och budgetavvikelsen bör teoretiskt sett ligga så nära noll som möjligt.

Budgetavvikelse (mkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Budgetavvikelse årets resultat	22,1	18,0	9,1	-20,2	-10,4
Varav:					
Verksamhetens netto	9,1	8,6	3,5	-21,4	-9,4
Skatteintäkter och statsbidrag	17,4	9,4	6,1	1,1	-1,5
Finansnetto	-4,5	0,0	-0,5	0,1	0,5

Jämfört med budget redovisade kommunen ett överskott om totalt 22,1 miljoner kronor. Vidare uppvisar verksamheterna både överskott och underskott. Exkluderas finansverksamheten från verksamhetens netto blir resultatet i princip noll. Det går även att urskilja positiva budgetavvikelser inom skatteintäkter och statsbidrag bland annat på grund av en förbättras skatteavräkningsprognos. Budgetavvikelsen inom finansiella kostnader härrör till aktieägartillskotten om 6 miljoner kronor.

På totalnivå för hela kommunen visar analysen att kommunen år 2022 har kontroll på budget och har anpassat sig efter förändrade förutsättningar. Det av stor vikt att kommunen har kontroll över sina tilldelade medel och anpassar sina verksamheter därefter.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

Det gångna året har främst präglats av kriget mellan Ryssland och Ukraina som inleddes 24 februari, Sveriges mobilisering kring civilt försvar och höga energipriser. Sedan den 1 april 2022 klassas *covid-19* inte längre som allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom.

- Information och vissa åtgärder har genomförts kring återhållsamhet gällande kommunens och samhällets energiförbrukning.
- Projekt fördjupad förstudie kring Bioenergi har avslutats och där en slutrapport har presenterats och skulle kunna ligga till grund för en etablering.
- Riddarborgen i Hova byggdes och invigdes i samband med Hova riddarvecka.
- Planering pågår om att utöka verksamhetsområden inom VA för att stimulera till kommande industrietableringar i Otterbäcken och Hova.
- Besiktningar av kajerna i Otterbäckens hamn (Vänerhamn) har genomförts. Vissa delar av kajerna uppvisar stora brister på grund av sin ålder och där idag vissa mindre delar spärrats av.
- Projekteringen av nya bostadsområdet Sjögläntan fortlöper enligt plan. Försäljning av tomter påbörjas under början av 2023.
- Ny kampanjsida www.gullspangnasta.se har lanserats.
- En omfattande ansökan med flera delprojekt till ett värde av 43 mkr har skickats in till Kammarkollegiet. Beslutet blev 10,5 mkr och avser 13 projekt med fokus energieffektivisering. Kommunen behöver lägga 50 % egenfinansiering i 12 av projektet, nr 13 rivning av en fastighet är helt finansierad.
- Arbetet med att stärka det civila försvaret och att förbereda och stärka personal i krisledningsarbete har genomförts.
- I slutet av året färdigställdes en ny korttidsavdelning på Amnegården i de lokaler som tidigare varit gruppbostad. Korttidsavdelningen fick behålla namnet "Björkskär".

- Det nya demensboendet på Amnegården som fått namnet "Fällholmen" blev inflyttningsklart när korttidsavdelningen flyttade.
- För att kunna genomföra en ombyggnation och reovering av Mogården skedde en upphandling av samarbetspartner. Tildelningsbeslut gick till Riksbyggen att leda projektet och styrelsen för Kooperativa hyresgästföreningen Gullspång Hova äldreboende har tillsatt en projektorganisation.

2.3 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Syftet med ett Styr- och ledningssystem är att säkerställa att den politiska viljeinriktningen får den effekt i verksamheten som är tänkt, och att användandet av kommuninvånarnas skattepengar hanteras på bästa tänkbara sätt, att målen uppnås och att god ekonomisk hushållning säkras. Styrsystemet är ett ramverk som hjälper kommunen att planera och följa upp på ett bra sätt.

Lednings- och styrprinciperna vilar på kommunens värdegrund, Gemenskap-Gästfrihet-Glädje och Garantier.

Mål- och resultatstyrning är den styrmodell kommunen valt för att driva igenom de politiska beslut som fattats. Modellen strukturerar sättet att arbeta och säkerställer det politiska uppdraget.

Kommunfullmäktige beslutar om mål- och resursfördelning utifrån god ekonomisk hushållning.

- Mål- och resursfördelningsprocessen startar med en strategisk omvärldsanalys på kort och lång sikt för kommunen. I samband med omvärldsanalysen upprättas också ett förslag på investeringsplan för de kommande fem åren.
- Från fastställda politiska förutsättningar arbetar kommunens tjänstemannaledningsgrupp fram ett underlag till budgetramar. Underlaget presenteras till kommunstyrelsens budgetberedning som fastställer ett förslag till fortsatt arbete i processen samt föreslår gemensamma planeringsförutsättningar och preliminära ramar för nämnderna.
- Kommunstyrelsen överlämnar ett budgetförslag till kommunfullmäktige som beslutar i juni (november valår). Beslutet omfattar: fullmäktiges mål, kommunstyrelsens nämndmål, resultatbudget, driftbudget, investeringsbudget samt skattesatsen.

Kommunstyrelsen ansvarar för att kommunens finansiella mål och verksamhetsmål följs. Budgetuppföljning ska ske vid delårsboksluten i april och augusti samt vid årsredovisning i december. Budgetuppföljningarna ska redovisa resultatet från både ekonomi och verksamhet (mål).

Kommundirektör/verksamhetschef ansvarar för den löpande uppföljningen av budget och nämndmål inom sina verksamheter. Vid avvikelse från mål och budget ska åtgärder vidtas omgående. Verksamhetscheferna ansvarar för information till respektive nämnd.

Enhetschefer/budgetansvariga ansvarar för budget och nämndmål inom sitt budgetansvar. Vid avvikelse ska åtgärder vidtas omgående och rapporteras till kommunchef/verksamhetschef.

Kommunens målarbete

Kommunfullmäktige beslutar om övergripande och långsiktiga mål som beskriver vad kommunen ska uppnå.

Nämnderna beslutar om nämndmål för respektive fullmäktigemål. Nämndmål beskriver vad verksamheten ska uppnå och när det ska vara genomfört. Målet ska vara mätbart och tidsatt.

Verksamheten tar sedan fram aktiviteter kopplat till målen. Aktiviteterna beskriver vad verksamheten konkret ska göra för att uppfylla nämndmålen.

Intern kontroll

Kommunens internkontrollarbete styrs utifrån antaget internkontrollreglemente. I det reglementet fastställs ansvaret för den interna kontrollen och på vilket sätt uppföljning av denna ska ske.

Redovisningskontrollen syftar till säkerhet i system och rutiner. Ett exempel är att ingen person ensam ska kunna handlägga en ekonomisk transaktion från början till slut. Den administrativa kontrollen handlar om hur fastställda reglementen, policys och anvisningar med mera efterföljs.

Enligt kommunallagen 6 kap 7§ är det nämnderna som ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheterna bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Sammanfattningsvis handlar internkontroll om följande:

- att verksamheten lever upp till fastställda mål och är kostnadseffektiv, det vill säga god ekonomisk hushållning,
- att den information som finns om verksamheten och om den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig,
- att de lagar, regler och riktlinjer som finns följs,
- att möjliga risker kan inringas, bedömas och förebyggas.

2.4 God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning är enligt Kommunallagen att fastställa verksamhetsmål och finansiella mål för att erhålla god ekonomi för kommande generationer. God ekonomisk hushållning betyder också att kommunen inom sina verksamheter ska säkerställa att resurserna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. För att uppnå detta krävs en ändamålsenlig styrning, exempelvis genom att sätta upp mål, upprätta planer och program samt kontinuerligt följa upp utvecklingen. Vidare hör det även till god ekonomisk hushållning att ha en beredskap för att möta framtida utmaningar och i god tid vidta nödvändiga åtgärder.

I syfte att uppnå en god ekonomisk hushållning har kommunfullmäktige beslutat om finansiella mål och kommunfullmäktiges mål utifrån verksamhetsområden.

Finansiella mål

De finansiella målen mäter den ekonomiska ställningen på kort och lång sikt. Gullspång kommun har inom det finansiella perspektivet beslutat om finansiella mål enligt följande:

- Årets resultat ska vara 1,3 procent i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Investeringarna ska i första hand långsiktigt finansieras med egna medel.
- Soliditeten ska årligen förbättras.

Enligt beslut i kommunfullmäktige avseende budget 2022 fastställdes ett budgeterat resultat till 4,6 miljoner kronor vilket motsvarar 1,3 procent av budgeterade skatter och bidrag. Gullspångs kommun uppvisar ett positivt resultat uppgående till 26,7 miljoner kronor vilket är 22,1 miljoner kronor högre än budgeterat och motsvarar 7,1 procent av skatter och bidrag.

I och med årets starka resultat som genererar ett resultatmål om 7,1 procent görs en bedömning att det fastställda resultatmålet om 1,3 procent har uppnåtts. Det genomsnittliga resultatmålet den senaste femårsperioden uppgår till 2,1 procent vilket enligt kommunallagen anses uppfylla kravet på god ekonomisk hushållning där två till tre procent förespråkas för att under en längre period kunna bibehålla en stabil ekonomi.

Av investeringsanslagen om 40,6 miljoner kronor har 29,3 miljoner förbrukats under året. I och med ett starkt resultat och låg investeringsnivå har även självfinansieringsgraden av investeringar ökat och överstiger 100 procent. Bedömningen blir därför att målet kring att reinvesteringar ska finansieras med egna medel har uppnåtts.

Årets soliditet har förbättrats år 2022 jämfört med föregående år. Även om årets resultatnivå var bra behöver investeringsnivån i förhållande till resultatnivå ses över i syfte att förbättra det egna kapitalet och därmed soliditetsmålet framöver. Utifrån resonemanget ovan bedöms att målet kring en årlig förbättrad soliditet har uppnåtts.

En samlad bedömning är att kommunen lever upp till de av kommunfullmäktige beslutade finansiella målen om god ekonomisk hushållning.

Kommunfullmäktiges mål

Det ska vara enkelt att komma i kontakt med Gullspångs kommuns medarbetare och förtroendevalda.

Kommentar

Senaste medborgarundersökning genomfördes 2021.

Frågan i Kolada är formulerad enligt: Medborgarundersökningen - Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra, andel (%)

Uppskattningen från medborgare är att tillgängligheten att få svar på frågor inom kommunstyrelsens verksamheter är bra men kulle kunna förbättras. Idag är dock flera tjänster besatta som kan svara på frågor som inkommer. Kommunikatör anställdes under året så kommunikationen via webb och sociala media har klart förbättras.

Vårdnadshavare som har koppling till barnomsorg och grundskola har förmedlat att det är enkelt att komma i kontakt med kommunen.

Verksamheterna inom vård- och omsorg följer kommunens policy avseende svarstider på mejl och telefontider och ser till att informationen till allmänheten är aktuell och att brukare och deras anhöriga får en god kontaktinformation.

	Nämndmål	Målvärde	Utfall
→	Medborgare ska uppleva att det är lätt att komma i kontakt med kommunens personal.	80	67

	Nämndmål	Målvärde	Utfall
→	◆ Medborgare ska uppleva att det är lätt att komma i kontakt med kommunens personal.	80	67
→	◆ Medborgare ska uppleva att det är lätt att komma i kontakt med kommunens personal.	80	67
→	◆ Medborgare ska uppleva att det är lätt att komma i kontakt med kommunens personal.	80	67
—	● Förbättra/uppdatera rutinbeskrivningar så att chefer/medarbetare enkelt hittar svar på sina frågor i digitala kanaler.	minst 85%	91%
—	● Göra löneprocessen tydlig för alla parter, vem gör vad och vad kan parterna förvänta sig av varandra.	minst 5	5

Gullspångs kommun är en attraktiv arbetsgivare.

Kommentar

Målet får anses som helt och delvis uppnått.

Medarbetarundersökning genomfördes under 2022. Värdet var 6,72 av 10.

Genom samtal med medarbetarsamtal så är personalen inom skolan nöjda med verksamheten. Skolan har under året utvecklat ett arbetssätt där bland annat mål diskuteras.

Vård och omsorgsverksamhetens resultat gav ett värde på 6,76.

	Nämndmål	Målvärde	Utfall
→	◆ Medarbetarna kan rekommendera vänner och bekanta att söka anställning hos Gullspångs kommun.	minst 80 %	51 %
→	◆ Medarbetarna kan rekommendera vänner och bekanta att söka anställning hos Gullspångs kommun.	minst 80 %	72 %
→	◆ Medarbetarna kan rekommendera vänner och bekanta att söka anställning hos Gullspångs kommun.	minst 80 %	60 %
→	◆ Medarbetarna kan rekommendera vänner och bekanta att söka anställning hos Gullspångs kommun.	minst 80 %	59 %

	Nämndmål	Målvärde	Utfall
↗ ●	Medarbetarna på lönekontoret kan rekommendera vänner och bekanta att söka anställning på lönekontoret.	minst 80	80
— ●	Utveckla och förbättra utbildningsinsatser i lönesystemet för chefer.	minst 90%	100%

Kommunens invånare och företagare är nöjda med verksamheternas kvalitet, bemötande och service. De känner sig delaktiga och är stolta över platsen de bor i och verkar på.

Kommentar

Senaste medborgarundersökningen från 2021 blev utfallet 46,3. Varumärket Gullspång har stärkts senaste året. God ekonomi, nya tomter till försäljning i Väternära läge i Otterbäcken, Gullspång Arena, Riddarborgen i Hova och Södra Råda timmerkyrka har invigts, välmående företag, ökad intern- och extern kommunikation med mera har stärkt kommunens varumärke som plats att flytta till.

Kommunens service och kommunikation till näringslivet har fått mindre bra betyg. Plan till förbättring är under framtagande och ska lanseras kommande år.

Enkät är genomförd mot vårdnadshavare inom förskolorna kring trygghet, trivsel, lärande, omsorg och utveckling. Resultatet visar att vårdnadshavarna är nöjda. Uppstart har ägt rum av ungdomsparlamentet tillsammans med folkhälsostrategen. Två elever från varje klass som ska utbildas och lära sig om demokrati och elevdelaktighet.

Gullspångs kommun placerades på plats 27 av 290 i hemtjänstindex 2022. Det visar att kommunens invånare är nöjda med vårt utförande. Vi arbetar för att ett gott bemötande, hög kvalitet och en bra service ska genomsyra verksamheten och nå ut till de som vi finns till för. Vårt mål är att vårdtagaren ska känna sig delaktig i de insatser som vi utför och uppleva att vårt arbete utgår från deras behov. Resultatet kan också till del bero på att vi befinner oss i en liten kommun, nära vårdtagaren och dess anhörig.

Brukarmöten inom LSS har ägt rum och där alla brukarna bjuds in för att ta upp frågor gällande deras boende och dialog kring aktiviteter.

Inom socialpsykiatrins dagliga verksamhet så har de haft stormöten varje månad, där brukarna kan uttrycka om de är nöjda eller ej med sin sysselsättning och andra viktiga beslut som fattats. Inom socialpsykiatrins boendestöd och dagliga sysselsättning utgår verksamheten från genomförandeplanerna. Genom att utveckla dessa blir det mer tydligt vad som är den enskildes önskan och behov.

	Nämndmål	Målvärde	Utfall
→ ◆	Medborgare kan rekommendera vänner och bekanta att flytta till kommunen.	minst 70	46,3

		Nämndmål	Målvärde	Utfall
→	◆	Medborgare kan rekommendera vänner och bekanta att flytta till kommunen.	minst 70	46,3
→	◆	Medborgare kan rekommendera vänner och bekanta att flytta till kommunen.	minst 70	46,3
↘	◆	Elever är nöjda med skolan	minst 100 %	73,1 %
↗	◆	Elever känner sig delaktiga i skolans verksamhet	minst 100 %	72,2 %
—	—	Vårdnadshavare är nöjda med vår verksamhet (förskola, fritids och skola)	minst 100 %	
→	◆	80% av de som får insatser från Individ-och familjeomsorgen ska känna att det fått en förbättrad livssituation.	minst 80%	73%
↗	●	90 % av personer i särskilt boende och personer med hemtjänst ska känna sig nöjda med personalens bemötande.	minst 90	98
—	—	90% av personer med insatser enligt LSS ska känna sig trygga med personalen.	minst 90	

Samverkan mellan kommunen, näringslivet och föreningslivet ska öka i syfte att utveckla/öka besöksnäringen.

Kommentar

Genom att tjänsten Samhälls- och näringslivsutvecklare har tillsatts har dialogen med näringslivet ökat. Turismsamordnare jobbar löpande med att stärka destination Gullspång och att reseanledningar blir fler och kvalitetssäkras. Under januari-oktober har antalet gästnätter ökat med 14,6 % jämfört med samma period 2021. Statistik för helåret är ännu inte klart.

God samverkan har ägt rum mellan fler olika parter i samband med att Södra Råda gamla timmerkyrka återinvigdes. Bra samverkan finns även med föreningen Hova Riddarvecka och musikföreningen Rockfickan, vilka båda bidrar till antalet ökade gästnätter. Även näringslivet bidrar med flertalet gästnätter i samband med sina kundbesök.

		Nämndmål	Målvärde	Utfall
↘	●	Antalet gästnätter ska öka	minst 101 %	114,6 %
↘	●	Antalet gästnätter ska öka	minst 101 %	114,6 %

Gullspångs kommun, tillsammans med föreningsliv och näringsliv, erbjuder kulturaktiviteter i olika former. Särskild uppmärksamhet ges barns och ungas rätt till ett rikt kulturutbud.

Kommentar

Målet är helt till delvis uppnått.

Hova Riddervecka ägde rum. Många små kultur- och föreningsarrangemang har ägt rum och där kommunen bistått med ekonomiskt stöd. Arrangemanget Kulturrundan ägde rum två dagar under oktober.

Kulturenheten inkluderat biblioteket har ökat sitt samarbete med föreningslivet vilket bland annat resulterat i gedigna program under samtliga skollov.

På grund av Coronaviruset har antalet kulturarrangemang varit mycket begränsade inom vårdavdelningarna.

För de äldre på särskilt boende i Hova och Gullspång har dock några musikaliska uppträdanden genomförts.

	Nämndmål	Målvärde	Utfall
 	Aktiviteter i Barn och ungdomskulturplanen skall genomföras	minst 100 %	100 %
 	80 % av Vård- och omsorgsnämndens brukare inom äldreomsorg och funktionshinder är nöjda med de kulturarrangemang som erbjuds.	minst 80 %	36 %

Gullspångs kommun erbjuder attraktiva miljöer för näringsverksamhet, boende, rekreation och möten.

Kommentar

Målet är helt till delvis uppnått.

Kommunen har intensifierat sitt arbete med att skapa nya förutsättningar för företag att etablera sig. Planering att utveckla nya VA verksamhetsområden i Hova och Otterbäcken är klart. Framdragning av VA kommer att äga rum under 2023. Ny Samhälls- och näringslivssamordnare har anställts så att kommunen lättare kan fånga upp näringslivets behov och önskemål.

Nya bostadsområdet Sjögläntan är under fortsatt etablering. Tomtförsäljning kommer att inledas i början av 2023.

De årliga föreningsbidragen som kommunen bistår med är viktiga för att föreningarna ska kunna fortsätta att bedriva sina verksamheter och hålla kvalitet i dem, vilket i sin tur är ett steg på vägen

mot att möjliggöra för fler medborgare att kunna utöva olika typer av fritidsintressen. Ett stort lyft för kommunen när Gullspång Arenan invigdes. En plats för möten, rekreation, lek och idrott i olika nivåer.

Målen behöver omformuleras för att lättare kunna kopplas till de nya frågorna som anges i medborgarenkäten.

	Nämndmål	Målvärde	Utfall
→ ●	Tillgänglig detaljplanerad mark finns för näringsverksamhet och för bostadsändamål.	minst 30	30
→ ◆	Medborgare upplever att det är lätt att hitta bra boende i kommunen	minst 6	5,6
— ●	Medborgare upplever att det finns möjlighet att kunna utöva fritidsintressen, t. ex sport, kultur, friluftsliv och föreningsliv	minst 6,5	6,5

Gullspångs kommun - en möjliggörare för fler företag som vill, kan och vågar.

Kommentar

Målet är delvis uppnått.

Det samlande omdömet för kommunen som anges i Svensk Näringslivs rankning är 3,25 vilket är en sänkning med 0,04 från tidigare år. I näringslivsrakningen som helhet sjönk Gullspångs kommun till plats 229.

Samhälls- och näringslivsutvecklare har anställts och som nu kunnat fånga upp frågor som avser nyetableringar samt stärka dialogen mellan kommunen och det lokala näringslivet.

Kommunen har varit initiativtagare till att tillgängliggöra två stora industriområden i Hova respektive Otterbäcken genom att VA kommer att dras fram. Detta innebär en ökad möjlighet för kommande etableringar.

	Nämndmål	Målvärde	Utfall
↘ ◆	Företagarnas sammanfattande omdöme om näringslivsklimatet i kommunen ökar	minst 3,5	3,25

Gullspångs kommuns verksamheter arbetar för ett hållbart samhälle (socialt, ekologiskt och ekonomiskt).

Kommentar

Målet är delvis uppnått.

Allt fler möten genomförs digitalt i syfte att skapa ett effektivare arbetssätt, minskade transporter mellan olika platser och att kommunen ses som en modern och attraktiv arbetsgivare. Distansarbete har blivit allt vanligare och erbjuds till viss del i flertalet olika anställningar.

Kostverksamheten uppnår nästan målet i att handla lokalproducerade produkter. Kommunledningskontorets båda bilar är miljöklassade.

Medborgare som använder kollektivtrafiken är ett mål som är svårt att mäta då frågorna i medborgarundersökningen har ändrats.

Beslut togs i slutet av året att sänka temperaturerna i kommunhuset och samtliga skol- och förskolelokaler med 1 grad i syfte att minska energiförbrukningen. Information har också gått ut till samtliga medarbetare i syfte att tänka energismart. Åtgärder är under planering inom ramen för de 13 beviljade energiprojektet som fick statlig finansiering genom Kammarkollegiet. Beslut om kommunal medfinansiering och genomförande tas i början av 2023.

Statistik kollektivtrafik exklusive resor med Regiontåg och sjuk-/färdtjänstresor visar en ökning mot tidigare år:

År 2020 - 32 004 resor, år 2021 - 26 363 resor och år 2022 - 29 695 resor.

	Nämndmål	Målvärde	Utfall
→ ●	Andelen lokalproducerade livsmedel inom kommunens kostverksamhet uppgår till minst 45 %.	minst 35%	35%
→ ●	Andelen lokalproducerade livsmedel inom kommunens kostverksamhet uppgår till minst 45 %.	minst 35%	35%
→ ◆	Andelen mat som lagas från grunden inom kommunens kostverksamhet	minst 44%	40%
→ ◆	Medborgare som använder kollektivtrafiken ska öka	minst 50%	37%
↗ ●	Leasingbilar som finns inom verksamheterna ska vara miljöbilsklassade.	minst 100 %	100 %

Grundskolan i Gullspångs kommun ger eleverna förutsättningar för ett vuxenliv med valmöjligheter.

Kommentar

Skolan följer de riktlinjer i styrdokumenterna med inflytande där elevrådet är en viktig del i detta. Elevrådet genomförs ca 4 gånger per termin där en styrelse är utsedd. De frågor som har behandlats har varit kartläggning av lekmiljöer ur ett arbetsmiljöperspektiv.

En satsning tillsammans med Skolverket och Göteborgs universitet genomförs för att öka kunskap och kompetensen hos personalen i arbetet med tvåspråkiga elever. Arbetet kommer att

pågå till sommaren 2023 där ett av syftena är att öka måluppfyllelse och att få fler elever att klara grundskolan.

Implementering av SPSM-modellen (språkutvecklande arbetssätt) i elevhälsoarbetet kommer att påverka studiero och skapa utrymme för att ge stöd för elever med extra behov.

En ny tjänst har skapats för att få bättre koll på de gymnasieelever som studerar i andra kommuner. Genom uppföljning av dem ges elever förutsättningar att nå målen och vara delaktiga i sitt lärande.

Skolpsykologen har påbörjat en utbildning med personalen på Gullstenskolan yngre. "Se barnet inifrån" som bygger på ett relationsbyggande förhållningssätt.

Målet kan anses som delvis uppnått.

	Nämndmål	Målvärde	Utfall
↗	◆ Elever når kunskapskraven i alla ämnen i årskurs 6	minst 100%	61,9%
↘	◆ Elever i åk 9 når kunskapskraven i alla ämnen.	minst 100%	61,2%
↗	◆ Elever är behöriga till gymnasieskolan	minst 100 %	85,7%
↗	◆ Lärare har en pedagogisk högskoleexamen	minst 100 %	85 %
↗	● Gymnasieelever (Inkl. IM) uppnår examen inom tre år	minst 65 %	69,7 %
—	■ Vårdnadshavare i behov av förskola, erbjuds plats utifrån önskemål	minst 100%	24%

Gullspångs kommun, tillsammans med föreningsliv och näringsliv, tillhandahåller kompetensutvecklande åtgärder som bidrar till såväl individens som företagets och kommunens utveckling.

Kommentar

Målet är delvis uppnått.

Arbetslösheten är idag den lägsta på länge, 8,5 %. Dock är Gullspångs kommun högst i Skaraborg där näst efter Tibro kommun som ligger på 7,1 %. Lägst arbetslöshet är det i Grästorps kommun, 3,4 %. I Gullspångs kommun var 183 personer inskrivna på arbetsförmedlingen i december 2021, samma period för år 2020 var siffran 206.

Försörjningsstödet är på ungefär samma nivå som föregående år. Nya arbetssätt har inletts med vårdcentraler för att minimera sjukskrivningar som i stället skriver rehab planer så att individer lättare och snabbare kan komma ut i egen försörjning.

Kooperativet Laxens verksamheter kommer att läggas ner och delar av det övergår till

kommunen.

VISAS konsulenter besöker löpande lokala företag för att se vilka behov som finns och om vi kan matcha individer till olika arbeten - med eller utan anställningsstöd. Nytt avtal är skrivet med RF SISU.

	Nämndmål	Målvärde	Utfall
 	Egenförsörjningen skall öka	minst 85 %	83 %
 	Vuxenutbildningens elever ska uppnå minst godkänt resultat	minst 100 %	100 %
 	Andel vuxna personer som har långvarigt försörjningsstöd (mer än tre månader) understiger 75 % av den totala andelen personer med försörjningsstöd.	högst 75%	71%

Äldreomsorgen ger stöd för ett gott åldrande i gemenskap med andra

Kommentar

Målet anses uppnått.

Den sociala distanseringen och isoleringen under pandemin har påverkat många äldre negativt trots individuellt riktade insatser och aktiviteter i mindre grupper.

Verksamheten har rekviderat statsbidrag i syfte att "motverka ensamhet hos äldre" och en plan för utveckling av dagverksamheten Amneholm och s.k. träffpunkter togs fram. Träffpunkterna är öppna för personer över 65 år och finns i både Hova och Gullspång. Det är glädjande att målet "att understiga riksnittet vad gäller upplevd ensamhet" nås. Riksnittet är 56% och Gullspång kommuns resultat visar på 54%. En del i att förebygga ensamhet är våra "Träffpunkter" som är till för personer över 65 år som inte bor i trygghetsboende eller särskilt boende. Träffpunkter finns i både Gullspång och i Hova.

Hemvården arbetar med gruppaktiviteter för boende i trygghetslägenheterna genom vårdinnan som finns på trygghetsboendet. Vårdinnan ordnar träffar med underhållning för samtliga brukare inom hemvården Gullspång, det för att få möjlighet till gemenskap med andra.

På de särskilda boendena ansvarar personalen för aktiviteterna. En aktivitet kan till exempel vara att baka tillsammans, läsa tillsammans eller en promenad utomhus med personal. Under 2022 har personalen på demensboendena arbetat med att utforma särskilda aktivitetsrum anpassade för boende med demens. Man har även köpt in terapidjur (robotkatter) och digitala spel (Tovertafel) som stimulerar, aktiverar och/eller skapar trygghet.

	Nämndmål	Målvärde	Utfall
 	Andelen äldre med hemvård i ordinärt boende som besväras av ensamhet ska understiga riksnittet.	högst 14%	11%

	Nämndmål	Målvärde	Utfall
→ ●	Boende på kommunens särskilda boenden erbjuds att delta i minst två aktiviteter per vecka.	minst 2	4

2.5 Balanskravsresultatet

Balanskravet innebär att kommunens kostnader inte får överstiga intäkterna. Om resultatet i bokslutet är negativt, och det egna kapitalet därmed minskas, finns det en skyldighet att inom tre år återställa det egna kapitalet med motsvarande belopp. Vid årets slut ska en så kallad balanskravsutredning upprättas där intäkter och kostnader ställs mot varandra. Balanskravet år 2022 visar på ett positivt resultat uppgående till 26,7 miljoner kronor.

Resultatanalys och avstämning balanskravet (mnkr)	
Årets resultat enligt balansräkningen	26 664
Reducering av samtliga realisationsvinster	0
Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0
Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0
Orealiserade förluster i värdepapper	0
Justering för återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	26 664
Ianspråktagande av medel till resultatutjämningsreserv	0
Avsättning av medel till resultatutjämningsreserv	19 173
Balanskravsresultat	7 491

Resultatutjämningsreserv

Från och med 2013 har kommunerna möjlighet att under vissa betingelser reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. En förutsättning för att använda medel från RUR är att balanskravsresultatet är negativt och att förändringen av årets underliggande skatteunderlag understiger den genomsnittliga. Ingående balans i resultatutjämningsreserven uppgår till 25 miljoner kronor. Under året har 19,2 miljoner kronor av årets resultat efter balanskravsjusteringar avsatts till resultatutjämningsreserven. Utgående balans uppgår till 44,2 miljoner kronor.

Resultatutjämningsreserv (mnkr)	2 022
Ingående balans	25,0
Avsättning 2022	19,2
Utgående balans	44,2

2.6 Väsentliga personalförhållanden

Det här avsnittet innehåller väsentliga personalförhållanden i kommunen. Det innebär uppgifter om antalet anställda, ålder, könsfördelning och utvecklingen av antalet arbetade timmar. I avsnittet redovisas även de anställdas sjukfrånvaro och förhållanden kring personal- och kompetensförsörjning, ledarskap och lönebildning.

Verksamheten har börjat återgå till det [nya] normala efter pandemin. Arbetet med att utveckla processen för introduktion av nya medarbetare har fortsatt med de delar som avser den verksamhetsspecifika nivån. Även utvecklingen av kommunens systematiska arbetsmiljöarbete har fortsatt med bland annat verksamhetsanpassade checklistor för riskbedömningar. För att förstärka chefernas kompetens har ett antal utbildningar genomförts, främst inom arbetsmiljöområdet. För att underlätta administrationen av utbildningar har en utbildningskalender med anmälningmöjlighet lanserats. I samverkan med 8 andra skaraborgskommuner genomfördes under våren ett antal digitalt sända arbetsrättsliga utbildningar.

Personalstruktur

Antal anställda

Antalet tillsvidareanställda har fortsatt att öka, dock marginellt. Den procentuellt största förändringen återfinns på lönekontoret som har minskat med tre personer som ett resultat av att Karlsborgs kommun lämnade lönesamarbetet.

Antal tillsvidareanställda	2022	2021	2020
Ledning och Utveckling	37	37	36
Vård och Omsorg	239	234	223
Utbildning	155	152	153
Lönekontor	11	14	15
Totalt	442	437	427

Av kommunens anställda är 369 kvinnor, 73 är män. Relationen män kvinnor är 17/83, vilket är oförändrat mot föregående år.

Medelålder och åldersstruktur

Medelåldern är 47 år vilken är en minskning mot föregående år med en procentenhet.

0–19 år	0
20–29 år	37
30–39 år	104
40–49 år	84
50–59 år	128
60–99 år	89

Fördelning heltid/deltid samt sysselsättningsgrad

Av kommunens 369 kvinnor arbetar 228 heltid, vilket motsvarar 61,8%. Detta är en minskning

mot föregående års nivå som var 67,4%. Av männen arbetar 53 av 73 heltid, vilket motsvarar 72,6%, att jämföra med 2022 års nivå på 76,4%.

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden uppgår till 91,89% totalt, med en ökning från föregående år, då den låg på 91,1%.

Uttag av föräldrapenning med mera

Tabellen nedan anger fördelning kvinnor/män avseende uttag av föräldrapenning, VAB, samt ledighet enligt Försäkringskassans regler. Under året har männens uttag av föräldrapenning ökat något, men den stora ökningen avser männens uttag av ledighet ökat från noll föregående år till drygt åtta procent i år.

	Kvinnor	Män
Föräldrapenning	93,8 %	6,2 %
VAB	85,3 %	14,7 %
Ledig max 25% upp till 12 år	91,4 %	8,6 %

Löner

Utfallet av lönerrevision 2022 uppgick till 2,3%. Särskilda satsningar gjordes bland annat på omsorgspersonal och pedagoger, med fokus på forskollärare, men det gjordes även en särskild satsning på medarbetare med administrativa uppgifter.

Medellönen, inklusive tillägg låg på 32 517 kr och exklusive på 32 198 kr. För kvinnor var motsvarande siffra 32 442 kr respektive 32 108 kr och för män 32 894 kr och 32 654 kr.

Personalomsättning samt pensionsavgångar

Under 2022 gick 24 personer i pension. Under innevarande år kommer 16 personer att bli 65 år eller äldre. Personalomsättningen för 2022 var 14,5%, vilket är en markant ökning gentemot föregående år, då den låg på 9,4%.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningsfrågan har varit en utmaning långt innan frågan om större industrietableringar i närområdet blev aktuell. De bristyrken som kommunen har, främst inom omsorg och utbildning, är inte en lokal svårighet att hantera, utan en nationell utmaning. Utöver det egna interna arbetet, pågår sedan ett antal år ett skaraborgsgemensamt arbete att locka arbetskraft till vår region. Det lokala arbetet har primärt fokus på personalomsättning genom att arbeta med insatser som får medarbetarna att stanna kvar. Dessa insatser bidrar med automatik att vi är attraktiva för framtida medarbetare. Chefers förmåga till ett bra ledarskap är en betydande arbetsmiljöfaktor och av det skälet läggs mycket resurser för att kompetenshöja dem.

Under 2022 gick 16 personer i pension. Under innevarande år kommer 24 personer att bli 65 år eller äldre. Personalomsättningen för 2022 var 14,5 %, vilket är en ökning gentemot föregående år, då den låg på 9,4%.

Introduktionen av nya medarbetare sker i stor utsträckning digitalt och under året har arbetet med att utveckla introduktion fortsatt, då med fokus på verksamheternas specifika behov. Ett arbete pågår med att effektivisera anställningsprocessen i stort.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Arbetsmiljöverket har under 2021 till 2022 genomfört inspektioner i Sveriges kommuner för att undersöka kvalitén på det systematiska arbetsmiljöarbetet. Det första besöket genomförde 2021 och resulterade i ett inspektionsmeddelande med krav på åtgärder, vilka kommunen under HRS:s ledning, har arbetet med. Vid återbesöket våren 2022 ansåg Arbetsmiljöverket att de påtalade bristerna var åtgärdade vilket innebär att ärenden avskrevs från vidare handläggning. Det Arbetsmiljöverket siktar in sig på är systematiken i kommunens arbete. Några direkta brister i själva arbetsmiljön har inte påtalats.

Kommunens systematiska arbetsmiljöarbete sker med digitalt systemstöd vilket innebär enklare styrning och uppföljning av bland annat arbetsmiljöronder, risk- och konsekvensanalyser samt handlingsplaner. Även fördelning av arbetsuppgifter kopplade till arbetsmiljön sker digitalt.

Sjukfrånvaro

Året inleddes med att pandemin åter igen tog ett fast grepp om befolkningen, med initialt hög sjukfrånvaro. Denna har över tid klingat av, och sjukfrånvaron har nått de nivåer som kommunen hade pre-Covid, trots att det varit svårt att bedriva ett förebyggande hälsoarbete på ett sätt som normalt behövs för att ge effekt.

	2022	2021	2020
Total sjukfr av arb. tid	6,9	7,3	6,5
Långtidsfrånvar av tot	33,9	36,3	37,7
Kvinnor	7,3	7,9	7,3
Kvinnor långtid	34,5	38,8	35,9
Män	5,3	4,9	3,9
Män långtid	30,6	22,5	12,5
29 år el yngre	6,9	7,2	5,8
29 år el yngre, långtid	2,9	2,9	7,2
30–49 år	4,5	4,8	4,9
30–49 år, långtid	11,8	15,6	20,5
50 år el äldre	8,9	9,6	8,1
50 år el äldre, långtid	46,9	49,6	42,3

Arbetskador och tillbud

Totalt har inrapporterats 127 händelser, att jämföra med 200 för 2021. Av det inrapporterade utgör 31 (4) riskobservationer, 45 (100) tillbud, 47 (95) olycksfall samt 4 (1) färdolycksfall. Drygt 66% av de inrapporterade händelserna 2022 saknar beskrivning av orsak, varför möjligheten att dra några större slutsatser av utfallet är begränsat. Detta är nästan en fördubbling mot föregående år, detta trots att utbildningsinsatser gjorts för att tydliggöra vikten av att kategorisera händelserna på ett korrekt sätt så att rätt åtgärder kan vidtas.

2.7 Den kommunala koncernen

Syftet med sammanställd redovisning är att ge en samlad, heltäckande bild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden oavsett om verksamheten bedrivs i förvaltningsform eller bolagsform. Synonymt används också ofta begreppet koncernredovisning. Redovisningen tjänar också som information för intressenter, till exempel kommuninvånare, kommunfullmäktige, kommunledning, revisorer och långgivare.

Den sammanställda redovisningen omfattar förutom kommunen även:

- Gullspångsbostäder AB. Kommunens ägarandel uppgår till 100 procent.
- Skagerns Energi AB. Kommunens ägarandel uppgår till 100 procent.

Gullspångsbostäder AB är kommunens allmännyttiga bostadsföretag. Bostadsbolaget ska bland annat uppföra och förvalta flerbostadshus. Bostadsbolaget förvaltar för närvarande cirka 300 bostadslägenheter.

Ägarandel: 100 procent
Aktiekapital: 5,8 miljoner kronor
Ordförande: Per-Arne Brandberg
Verkställande direktör: Magnus Persson

Skagerns energi AB ska producera prisvärd energi i första hand till kunder kopplade till koncernen Gullspångs kommun. Vidare agerar bolaget som nätägare av fiber inom tätorterna Hova och Gullspång och har även uppdraget att förse enskilda hushåll med fiberanslutning. Samtliga tjänster till bolaget köps internt inom koncernen från Gullspångsbostäder, Gullspångs kommun samt inom ramen för MTG-samarbetet.

Ägarandel: 100 procent
Aktiekapital: 1 100 tkr
Ordförande: Jan Hassel
Verkställande direktör: Magnus Persson

Koncernens resultat

Totalt redovisar kommunkoncernen ett resultat om 25,2 miljoner kronor varav -1,2 miljoner kronor avser Gullspångsbostäder AB och -0,3 miljoner kronor avser Skagerns Energi AB. Koncernresultatet kan delvis förklaras av de extra tillskott av statsbidrag samt återbetalning av sjuklönekostnader som kommunen erhållit under året.

Gullspångs bostäder AB redovisar ett underskott om -1,2 miljoner kronor. Underskottet består främst av ökade elkostnader samt kostnader för underhåll och räntor. Trots årets resultat ser styrelsen positivt på framtiden. Nödvändiga investeringar och underhåll samt marknadsföring har medfört ökat intresse att bo i bolagets lägenheter, samtidigt som Migrationsverket avetablerar sin verksamhet. Bolagets belåning uppgår till 116 miljoner kronor och bolagets borgensram uppgår till 120 miljoner kronor. Ägaren, Gullspångs kommun, har på grund av de senaste årens underskott beslutat att tillföra ett villkorat aktieägartillskott om 5 miljoner kronor till bolaget.

Skagerns Energi AB redovisar ett underskott om -0,3 miljoner kronor. Efteranslutningar i fibernätet samt driftsnetto försäljning av energi är orsaken till underskottet. Bolagets lån uppgår till 29 miljoner kronor och bolagets borgensram uppgår till 30 miljoner kronor. Ägaren, Gullspångs kommun, har beslutat att tillföra ett villkorat aktieägartillskott om 1 miljon kronor till bolaget under året.

Sammanfattning viktiga händelser i koncernen

Etableringen av batterifabriken i Mariestad kommer att påverka framför allt norra Skaraborg positivt. Bostäder samt mark för bostadsändamål kommer att bli en bristvara i närområdet kring Mariestad, under såväl byggtid som vid genomförd etablering. Batterifabrikens etablering kommer sannolikt påverka värde- och samhällsutvecklingen för Gullspångs kommun.

Gullspångsbostäder AB sålde fastigheten Hova 45:1 till kommunen den första februari till en köpeskilling om 5,9 miljoner kronor. Migrationsverket hyr från och med 1 april år 2022 30 stycken lägenheter på grund av Ukrainakrisen men 16 stycken av dessa står outhyrda. Årets hyresförhandling innebar en genomsnittlig hyreshöjning på 1,9 procent och gäller för perioden 2022-04-01 till 2023-03-31. Bolaget har bytt ut en äldre kulvert som förser externa fastigheter med fjärrvärme.

Energibolaget har anslutit 110 nya kunder till fibernätet samt att fjärrvärmeförbrukningens rörliga del har justerats med 6 procent per den första januari 2022.

Kommunägda bolag

Hova Utveckling AB

Ägarandel: 5 procent

Aktiekapital: 80 tusen kronor

Ordförande: Gunnar Bolin

Verkställande direktör: Stefan Johansson

Samarbetet med Hova utveckling AB har varit ett nytt sätt att samarbeta med näringslivet i syfte att främja utvecklingen av kommunen. Kommunen är minoritetsägare i bolaget. Kommunens ändamål med sin andel i Hova Utvecklingsbolag är att skapa nya utvecklingsmöjligheter i samhället genom Hova Utvecklingsbolag AB som alternativ och fristående aktör. Bolaget startade för tre år sedan och under den första tiden låg fokus på att uppnå målet att tillsammans med kommunen ge förutsättningar för en ny hotell- och restaurangrörelse som länge saknats i samhället och därmed befrämja utvecklingen i kommunen. Det senaste året har fokus legat på utveckling av området vid E20.

Vänerhamn AB

Ägarandel: 13,7 procent

Aktiekapital: 1,8 miljoner kronor

Ordförande: Ola Sundgren

Verkställande direktör: Göran Lidström

Vänerhamn bedriver hamn-, stuveri-, terminal-, bogserbåts- och isbrytningsverksamhet vid våra anläggningar Karlstad, Kristinehamn, Otterbäcken, Lidköping och Vänersborg. Bolaget är också verksamt i Hällekis, Gruvön, Åmål och Trollhättan. Dessutom bedriver företaget speditors- och klareringsverksamhet i Kristinehamn, Otterbäcken, Lidköping och Vänersborg. Gullspångs kommuns ägarandel uppgår 13,7 procent.

Vänerhamn AB:s sjögodsvolym 2022 ökade med 14 % till 1,73 miljoner ton medan landgodsvolymer ökade med 1 % till 1,1 miljoner ton. Totalt sett innebär det att volymen under 2022 ökade med 8 % till en årsvolym på 2,8 miljoner ton och att Vänerhamn AB:s nettoomsättning ökade med 19,1 Mkr -, från 175,5 Mkr till 194,6 Mkr. Rörelseresultatet uppgick till 12,8 Mkr. I de finansiella posterna ingår en post avseende erhållen utdelning från intressebolag på om 3 Mkr.

I Otterbäcken följde vi med stor noggrannhet volymutvecklingen under årets sista kvartal och hade en löpande dialog med våra kunder, allt för att inte riskera att överstiga volymgränserna i vårt miljötillstånd. När vi summerar Otterbäckens årsvolym landar vi på 399 972 ton, 28 ton under tillståndsgårnsen. Detta är med andra ord "All Time High" för Otterbäckens hamn! Uthyrningsgraden för såväl kaj- som magasinssytor är hög och byggnation pågår av ytterligare ett magasin, vilket ska stå klart den 1 juli 2023. Hamnen sysselsätter nio årsarbetare.

Som alla andra påverkas Vånerhamn AB av kriget i Ukraina, stigande kostnader, ökande inflation och större osäkerhet kring framtiden. Kriget har dock också medfört att exporten av vissa varuslag ökat, vilket hittills gynnat godsvolymen på Vånern. Bolaget förväntar sig därför en relativt stabil verksamhet och ett jämnt godstransportbehov under det kommande året, men ser en ökad sannolikhet att exponeras för såväl operationella som finansiella risker. Ledning och styrelse har stort fokus på de specifika risker bolaget exponeras för.

Under 2022 har arbetet kopplat till kajernas bärighet fortsatt och kontroller genomförts, vilka visar på att ett åtgärdsbehov finns. Under 2020 sades arrendeavtalen med ägarna upp för omförhandling. Framledes väntar flera, stora utmaningar kopplade till överflyttningen av gods från väg till sjö, samt fler nya infrastrukturprojekt i Göta älv, där den nu fördröjda och i Trollhättan pågående beslutsprocessen om slussledens möjliga dragning i befintlig led är särskilt utmanande.

Kommunalförbund utanför koncernredovisningen

Gullspång kommun ingår i fyra kommunalförbund som syftar till att hantera specifika kommunala angelägenheter.

Avfall & Återvinning Skaraborg (A&ÅS)

Avfall & Återvinning Skaraborg är ett kommunalförbund med ansvar för insamling och behandling av hushållsavfall samt information, regelskrivning och planering av hushållsavfallens omhändertagande. Avfall & Återvinning Skaraborg (tidigare AÖS) bildades den 1 januari 2000 av Hjo, Skövde och Tibro. Karlsborg anslöt sig till förbundet 2001, Töreboda 2005, Falköping 2008 och Skara 2014. Gullspång och Mariestad anslöt sig 2016. De senaste medlemmarna är Essunga, Grästorp, Götene och Vara som anslöt sig den 1 januari 2022. Kommunalförbundet leds av en direktion och varje medlemskommun representeras av en ledamot och en ersättare. Skövde kommun innehar ordförandeposten medan posten som vice ordförande alternerar årligen mellan övriga medlemskommuner.

Årets resultat uppgår till 5,4 miljoner kronor vilket är 11 miljoner kronor bättre än budget. Det positiva resultatet beror till stor del på ökade intäkter samt osäkert planeringsunderlag i och med fyra nya medlemskommuner. På kostnadssidan är det framför allt arbetet med att minska brännbart avfall på ÅVC som gett stora resultat. Arbetet har lett till minskade kostnader för behandling, förbränningsskatt och transporter med ca 2,5 miljoner kronor.

Största utmaningen kommande år är de nya kraven på fastighetsnära förpackningsinsamling och den omställning det innebär för förbundet och för samtliga fastighetsägare. Ytor som inte finns i dag kommer behövas skapas för att möjliggöra hantering som svarar upp mot nya kraven på sortering och insamling.

Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS)

Räddningstjänsten Östra Skaraborg är ett kommunalförbund med medlemskommunerna, Skövde, Mariestad, Hjo, Tibro, Töreboda, Karlsborg, Gullspång, Lidköping, Essunga, Vara och

Grästorp. Förbundet svarar för räddningstjänst och förebyggande brandskydd enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO), samt tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE). Förbundet har bedrivit linjeverksamhet och parallellt genomfört och utrett förutsättningar för större förändringar. Räddningstjänsterna Östra och Västra Skaraborg har under året implementerat kravställda förändringar gällande ledning av kommunal räddningstjänst. Förbundet har slutfört två större förändringar gällande finansiella principer. Förändrad fördelningsprincip för kostnader samt att förbundet ej ska äga och förvalta fastigheter. Under våren slutredovisades en rapport som redovisade förutsättningarna för att utöka förbundet med fyra nya medlemskommuner; Lidköping, Essunga, Vara och Grästorp. Samtliga fyra kommuner beslutade att ansöka om medlemskap, vilka sedan under tidig höst antogs av de sju befintliga medlemskommunerna. Därefter startade ett intensivt arbete för att möjliggöra en start av det utökade förbundet 2023-01-01. Det försämrade geopolitiska läget har medfört att processen att återta den nationella Totalförsvarsförmågan påskyndas, vilket även påverkat och under närmsta åren fortsätter påverka vårt arbete med att återta vår förmåga att utföra räddningstjänst under höjd beredskap med tillkommande uppgifter.

Årets resultat visar ett positivt utfall, men präglas av en kraftig nedgång av förbundets värdepapper. Målsättning att återställa föregående års negativa resultat om -625 tkr kan uppnås. Räddningstjänstförbundet möter framtiden genom att ha utökats med fyra medlemskommuner och nästan 200 nya medarbetare. Förbundet heter från 2023-01-01 Räddningstjänsten Skaraborg och har också fått en helt ny logotyp. Förbundet blir robustare och starkare i alla verksamhetsdelar och bedöms få bättre förutsättningar att möta redan ställda krav och förväntningar, men också att ta sig an nya kommande spännande utmaningar tillsammans med medlemskommunerna samt externa samverkansparter.

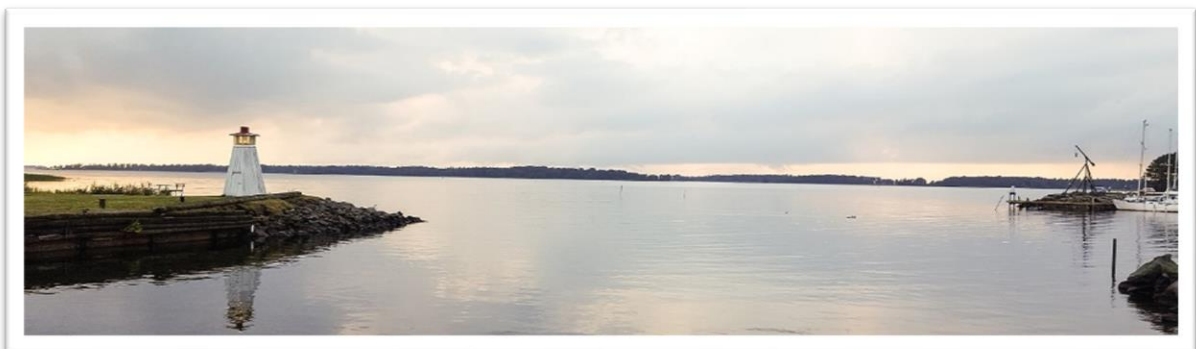
Förbundets ekonomi påverkas kraftigt av det nya pensionsavtal slöts i december 2021, som ökar hur stor del av lönen som sätts av i pension. Kostnaden för avtalspensioner (inklusive finansiell kostnad) beräknas därför öka kraftigt under framför allt åren 2023–2024.

Skaraborgs kommunalförbund

Samtliga Skaraborgs 15 kommuner är medlemmar i Skaraborgs kommunalförbund. Kommunens andel baserar sig på invånarantal. Förbundet ska verka inom tillväxt- och utvecklingsfrågor och verksamhetsstöd och intresse-/omvärldsbevakning och vara en plattform för samarbete mellan medlemskommunerna.

Tolkförmedling Väst

Tolkförmedling Väst består av 42 kommuner i Västra Götalands län samt Västra Götalandsregionen och Göteborgs Stad. Tolkförmedlingen har till uppdrag att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk, främst inom hälso- och sjukvård samt skola och omsorg.

3 Finansiella rapporter

I avsnittet redogörs först för vilka redovisningsprinciper och redovisningsbegrepp som används. Därefter redovisas kommunens och koncernens räkenskapsrapporter med resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys samt noter, affärsverksamhet och VA-verksamhet.

3.1 Redovisningsprinciper

Upplysningar om redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Kostnader redovisas fortlöpande då de uppstår med beaktande av försiktighetsprincipen. Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ingår kommunens bostadsbolag. Inga förändringar har skett under året i kommunkoncernens sammansättning.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande men viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder. Dessutom redovisas alltid kommunens realisationsvinster vid fastighetsförsäljning samt kostnader och intäkter för tomtförsäljning i samband med markexploatering som jämförelsestörande.

Intäkter

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation R2.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod. Tidigare redovisades dessa så att de reducerade det bokförda värdet.

Kostnader

Avskrivningar

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar.

Avskrivningstider

Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen:

Avskrivningstid	Antal år
Byggnader	15–80 år
VA-ledningar	50 år
Reningsverk/vattenverk	20–25 år

Avskrivningstid	Antal år
Inventarier	3–10 år

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgång görs. Tillgångstypen skrivs sedan av på den närmast lägre avskrivningstiden. För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod tillämpas komponentavskrivningar. I slutet av år 2013 utgav RKR rekommendation 11.4 med ett explicit krav på komponentredovisning som gäller från och med år 2014. Under våren 2014 utgav RKR ett yttrande där vissa förtydliganden om hur en successiv anpassning till rekommendationen kan gå till. Från och med 2014 ska kommuner och landsting förhålla sig till denna nya rekommendation. Gullspång kommun påbörjade under år 2017 arbetet med att dela upp anläggningarna i komponenter och arbetet slutfördes under 2018 (RKR.11.4).

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Beloppsgränsen är ett basbelopp, för närvarande 48 300 kronor. När det gäller anskaffning av inventarier med naturligt samband, ska anskaffningen avse det samlade anskaffningsvärdet. Motsvarande ska gälla anskaffning som anses vara ett led i en större investering. För att ett inköp ska klassificeras som en investering krävs även att anläggningstillgången är avsedd för stadigvarande bruk samt har en bedömd livslängd på minst tre år.

Finansiell analysmodell

Kommunens finansiella ställning analyseras i anslutning till resultaträkning, balansräkning samt driftredovisning. Därtill görs en särskild analys över vilka risker kommunen är exponerad för. Den finansiella analysen ska utvärdera kontrollen över den finansiella utvecklingen, långsiktig och kortsiktig betalningsberedskap och riskförhållande.

I den finansiella analysen görs en avstämning mot kommunens övergripande ekonomiska mål. Från och med år 2000 gäller det så kallade balanskravet. Balanskravet kräver att kommunens intäkter ska överstiga kostnaderna. I analysen ska kommunens förmåga att leva upp till detta framgå.

Övergripande principer

I den löpande redovisningen och vid upprättandet av årsredovisningen följs ett antal övergripande redovisningsprinciper vilka skapat ett normverk som styr innehållet i redovisningsrapporterna. Analysen av den finansiella ställningen och utvecklingen baseras på antagandet av att dessa principer har följts. Principerna är följande:

Principen om pågående verksamhet

- Objektivitetsprincipen
- Försiktighetsprincipen
- Matchningsprincipen
- Principen om öppenhet

De principer som tillämpas leder till att en återhållsam bild av kommunernas ekonomi redovisas. Detta innebär exempelvis att skuldredovisning ska ske i enlighet med såväl försiktighetsprincipen som matchningsprincipen. Vidare innebär de etablerade principerna att värdering av tillgångar ska ske med försiktighet. En tillämpning av god redovisningssed innebär således att den ekonomiska redovisningen ger en försiktig och restriktiv beskrivning av utvecklingen och situationer. Redovisningen anger en miniminivå för det ekonomiska läget.

Tillämpning av redovisningsprinciper

Kommunen följer i allt väsentligt de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning. Nedan följer en kort beskrivning av några väsentliga principer som påverkar bokslut och redovisning.

Redovisning av hyres/leasingavtal Rek 5

Kommunen har inga kontrakt avseende finansiell leasing av maskiner och inventarier eller hyra av fastigheter.

Redovisning av leverantörsfakturor

Leverantörsfakturor på väsentliga belopp (50 tusen kronor) som inkommit efter 19 januari 2023, men är hänförliga till redovisningsåret, har skuldbokförts och belastar 2022 års resultat.

Redovisning av räntor

Kostnadsräntor, intäktsräntor och räntebidrag som kan hänföras till redovisningsåret har bokförts som skuld respektive fordran och påverkar 2022 års resultat.

Redovisning av pensionsförpliktelser Rek 9

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS21. Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse. Förtroendevalda som har uppdrag på en betydande del av heltid har rätt till pension enligt bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda (PBF) ingår i beräkningen av pensionsåtagande som avsättning. Pensionsskulden redovisas enligt den så kallade "blandmodellen" Den pensionsskuld som uppkommit från 1998 redovisas under avsättningar i balansräkningen. Pensionsskuldens finansiella kostnader redovisas som finansiell kostnad i resultaträkningen och ingår i pensionsskulden. KPA:s beräkning har använts för att ta fram skuldens storlek. Löneskatt ingår i pensionsskulden. Pensioner intjänade under år 2022 redovisas som verksamhetskostnad i resultaträkningen och är upptagna som kortfristig skuld i balansräkningen. Pensionsåtaganden inklusive löneskatt som uppkommit före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse.

Skatteintäkter Rek 2

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos.

Lånekostnader

Lånekostnader belastar resultatet för den period de hänför sig till. I tillgångarnas anskaffningsvärde ingår inga lånekostnader.

Avsättningar Rek 9

Avsättningar för deponi har tagits upp till del av det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Avsättningen avser framtida återställningskostnader för sluttäckning av deponi och årliga driftkostnader för att ta hand om lakvatten och deponigas samt utföra provtagningar. De årliga driftkostnaderna beräknas finnas kvar i 30 år efter avslutad sluttäckning. Arbete med deponins sluttäckning har varit begränsat då verksamheten väntar på tillstånd från Länsstyrelsen för det fortsatta arbetet. Jordmassor till sluttäckningen har levererats in till anläggningen och deponin har formats rätt inför sluttäckningen. Ytan som skall sluttäckas är 5 500 m². Massor till sluttäckningens skyddsskikt kommer att erhållas i samband med Trafikverkets ombyggnad av E20.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden avser icke uttagna semesterdagar. Tillsammans med okompenserad övertid

och därpå upplupen arbetsgivaravgift redovisas semesterlöneskulden som kortfristig skuld.

Löneskuld

Lön som utbetalas i januari året efter redovisningsperiodens slut (upparbetade löner i december) redovisas som kortfristig skuld.

Redovisning av finansieringsanalys Rek 13

Finansieringsanalysen redovisar betalningsflödena uppdelat på sektorerna löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamheten. Analysen visar förändring av likvida medel. Upplysningar skall även lämnas om väsentliga betalningsflödespåverkande händelser som avviker från det normala.

3.2 Begreppsförklaring

Anläggningsskapital är skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder plus avsättningar. Utgör en del av det egna kapitalet.

Anläggningstillgångar är tillgångar som ska användas en längre tidsperiod till exempel byggnader, fordon, maskiner, värdepapper etcetera

Ansvarsförbindelser är en upplysning till balansräkningen över ekonomiska åtaganden som inte redovisas som skuld eller avsättning i balansräkningen till exempel borgensåtagande, ställda pantar och dylikt. Om förpliktelsen måste infrias så belastar den resultatet.

Avskrivningar är planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela anskaffningskostnaden över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Avsättningar är förpliktelser som är säkra eller högst sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp och infriandetidpunkt. När förpliktelsen uppstår belastas resultatet. I kommunen gäller detta bland annat avsättning för pensioner och sluttäckning av soptipp.

Pensioner från och med 1998 redovisas pensionsskulden enligt blandmodellen som innebär att skuld upparbetad till och med 1997 redovisas som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Pensionsskuld upparbetad från och med 1998 redovisas som avsättning. Från 2000 betalar kommunen hela det årliga intjänandet av pensionen för individuell avsättning.

Balanskrav är lagstadgat krav om att kommunens intäkter ska överstiga kostnaderna.

Balansräkning visar den ekonomiska ställningen vid årets slut uppdelad på tillgångar (anläggnings- och omsättningstillgångar) eget kapital, avsättningar samt skulder (lång- och kortfristiga skulder).

Driftredovisning redovisar kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året ställt mot budget.

Eget kapital är kommunens förmögenhet, det vill säga alla tidigare års ackumulerade överskott/underskott. Består dels av rörelsekapital dels av anläggningsskapital.

Exploateringsverksamhet är åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för att kunna bygga bostäder, affärer, kontor eller industrier.

Finansiella intäkter/kostnader avser kostnader och intäkter för räntor på in- och utlåning, utdelningar mm.

Finansnetto är finansiella intäkter minus finansiella kostnader.

Finansieringsanalys visar hur medel har tillförts och använts för löpande verksamhet, investeringar samt finansiering och därmed likviditetsförändringar.

Intern ränta är en intern ersättning mellan finansförvaltningen och verksamheten för det kapital som nyttjas.

Jämförelsestörande poster avser händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser mellan åren.

Kapitalkostnader är periodiserad investeringsutgift. Består dels av avskrivning dels av ränta. Är en intern post.

Kortfristig placering pengar som placerats i fonder på kort sikt.

Likvida medel består av kassa, plusgiro och bankmedel.

Långfristiga fordringar och skulder är skulder och fordringar som har förfallodag senare än ett år efter balansdagen.

Löneskatt är skatt på pensionsförmåner till anställda

Omsättningstillgångar är tillgångar som på kort tid kan omsättas till likvida medel och som inte är avsedda för stadigvarande bruk.

Periodisering innebär en fördelning av kostnader och intäkter till den redovisningsperiod till vilken de hör.

Rörelsekapital är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Visar kommunens finansiella styrka.

Soliditet är eget kapital satt i relation till de totala tillgångarna. Visar hur stor del av de totala tillgångarna som finansierats med egna medel.

Utdebitering anger hur stor del per intjänad hundralapp som betalas i kommunalskatt.

3.3 Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)		Kommunen		Sammanställda räkenskaper	
		2022	2021	2022	2021
	Not				
Verksamhetens intäkter	1	93 037	106 908	133 448	135 497
Verksamhetens kostnader	2,3	-423 546	-430 078	-458 646	-453 864
Avskrivningar	4	-13 253	-12 621	-18 328	-17 887
Verksamhetens nettokostnader		-343 762	-335 791	-343 525	-336 254
Skatteintäkter	5	243 714	234 062	243 714	234 062
Generella statsbidrag och utjämning	6	130 837	122 177	130 837	122 177
Verksamhetens resultat		30 790	20 448	31 026	19 985
Finansiella intäkter	7	3 524	1 927	3 073	1 485
Finansiella kostnader	8	-7 649	-1 611	-8 911	-2 348
Resultat efter finansiella poster		26 664	20 763	25 188	19 122
Bokslutsdispositioner					
Extraordinära poster (netto)					
Skatt	9				
Uppskjuten skatt				16	265
Årets resultat	10	26 664	20 763	25 204	19 386

3.4 Balansräkning

Balansräkning (tkr)		Kommunen		Sammanställda räkenskaper	
		2022	2021	2022	2021
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar	Not				
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tek.anläggningar	11	251 997	234 682	364 087	353 766
Maskiner och inventarier	12	6 004	7 237	31 512	34 239
Summa materiella anläggningstillgångar		258 001	241 919	395 600	388 005
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier, andelar & bostadsrätter	13	26 141	26 141	9 241	9 241
Långfristiga fordringar	14	0	0	6 217	6 316
Summa finansiella anläggningstillgångar		26 141	26 141	15 458	15 557
Summa anläggningstillgångar		284 142	268 060	411 058	403 563
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	15	557	483	1 215	1 050
Fordringar	16	42 022	31 382	43 894	33 651
Kassa och bank	17	38 730	37 104	32 730	37 104
Summa omsättningstillgångar		81 308	68 969	77 838	71 805
SUMMA TILLGÅNGAR		365 450	337 029	488 896	475 368
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	18				
Årets resultat		7 491	7 125	6 031	5 748
Resultatutjämningsreserv		44 173	25 000	44 173	25 000
Övrigt eget kapital		97 280	90 155	84 008	78 260
Summa eget kapital		148 944	122 280	134 212	109 008
Avsättningar	19				
Pensionsskuld		21 001	22 293	22 157	23 439
Övriga avsättningar		14 889	16 483	14 889	16 483
Summa avsättningar		35 890	38 776	37 046	39 921
Skulder					
Långfristiga skulder	20	115 619	104 129	245 475	246 125
Kortfristiga skulder	21	64 997	71 844	72 163	80 313
Summa skulder		180 617	175 972	317 638	326 438
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		365 450	337 029	488 896	475 368
Inom linjen	22				
Pensionsförpliktelser intjänade före år 1998 inkl löneskatt		137 205	140 707	137 205	140 707
Ansvarsförbindelse visstidspensions PBF / PRF-KL inkl löneskatt		1 218	3 799	1 218	3 799
Borgensförbindelser		237 281	235 028	237 281	235 028
Ställda panter					
Limit checkräkningskredit		50 000	50 000	50 000	50 000

3.5 Kassaflödesanalys

Kassaflödesrapport (tkr)

	Not	Kommunen			Sammanställda räkenskaper	
		2022	2021	Budget	2022	2021
				2022		
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets resultat	10	26 664	20 763	4 588	25 204	19 386
Justering för av- och nedskrivningar	4	13 253	12 621	14 000	18 328	17 887
Justering för pensionsavsättningar	19	-1 292	1 779	536	-1 303	1 759
Justering för deponiaavsättning		-302	-850	1 000	-302	-850
Justering för upplösning av bidrag för statlig infrastruktur						
Justering för E20 avsättning		-1 292	-2 940	-1 795	-1 292	-2 940
Justering för realisationsvinster						
<i>Medel från verksamhet före förändring av rörelsekapital</i>		37 030	31 374	18 329	40 633	35 243
Ökning/minskning förråd och varulager		-74	-100		-364	-221
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-10 640	2 008		-10 957	1 222
Ökning/minskning kortfristiga skulder		4 644	-904		3 725	5 171
Medel från den löpande verksamheten		30 960	32 378	18 329	33 038	41 415
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Investering i materiella anläggningstillgångar	11, 12	-29 335	-12 414	-15 000	-36 514	-24 552
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0	0		0	0
Investering i finansiella anläggningstillgångar		0	0	-469	0	0
Medel från investeringsverksamheten		-29 335	-12 414	-15 469	-36 514	-24 552
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Nyupptagna lån	20	0	0	0	0	4 000
Amortering av skuld				0	-900	-900
Medel från finansieringsverksamheten		0	0	0	-900	3 100
ÅRETS KASSAFLÖDE		1 625	19 964	2 860	-4 376	19 963
Likvida medel vid årets början		37 104	17 141	23 584	37 105	17 142
Likvida medel vid årets slut		38 730	37 104	26 444	32 729	37 105

3.6 Nothänvisningar

Noter och tilläggsupplysningar (tkr)	Kommunen		Sammanställda räkenskaper	
	2022	2021	2022	2021
1. Verksamhetens intäkter	93 037	106 908	133 448	135 497
Jämförelsestörande poster				
varav försäljningsmedel	5 638	5 165	5 638	5 165
taxor och avgifter	11 531	20 240	11 531	20 240
hyror och arrenden	9 173	9 970	40 240	29 980
bidrag	52 386	54 308	52 386	54 308
ersättning sjuklönekostnader (med hänsyn till Covid-19)	1 112	1 982	1 112	1 982
försäljning verksamhet	12 962	15 082	19 010	20 991
övrigt	235	162	3 530	2 831
2. Verksamhetens kostnader	423 386	429 918	458 331	453 544
varav löner	190 371	186 095	192 383	187 970
sociala avgifter	56 778	56 064	57 290	56 554
pensionskostnader	22 266	25 250	22 463	25 380
bidrag	11 878	9 773	11 878	9 773
köp av verksamhet	64 542	74 536	96 126	94 855
hyra leasing anl tillg	2 630	2 217	2 630	2 217
övriga kostnader	74 922	75 985	75 561	76 796
3. Räkenskapsrevision				
räkenskapsrevision	160	160	315	320
	160	160	315	320
4. Avskrivningar				
Planenliga avskrivningar byggnader och mark	11 677	11 027	15 086	14 627
Planenliga avskrivningar inventarier	1 575	1 593	3 241	3 260
Nedskrivning fastigheter	0	0		
	13 253	12 621	18 328	17 887

För uppgift om avskrivningstider se avsnitt redovisningsprinciper

Noter och tilläggsupplysningar (tkr)

	Kommunen		Sammanställda räkenskaper	
	2022	2021	2022	2021
5. Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	235 989	227 262	235 989	227 262
Prognosavräkning föregående år	1 660	852	1 660	852
Prognosavräkning innevarande år	6 065	5 948	6 065	5 948
	243 714	234 062	243 714	234 062
6. Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämning	80 917	75 234	80 917	75 234
Strukturbidrag	0	0	0	0
Regleringsbidrag	0	0	0	0
Regleringsavgift	14 296	15 472	14 296	15 472
Kommunal fastighetsavgift	12 590	12 557	12 590	12 557
Kostnadsutjämningsavgift	13 408	11 542	13 408	11 542
Bidrag LSS-utjämning	1 371	3 016	1 371	3 016
Övrigt generellt statsbidrag	8 254	4 355	8 254	4 355
Extra tillskott av generella statsbidrag (med hänsyn till Covid-19)				
	130 837	122 177	130 837	122 177
7. Finansiella intäkter				
Räntor likvida medel	287	25	296	39
Utdelning aktier och övriga värdepapper	1 370	658	1 370	658
Borgensavgifter	1 800	1 192	1 800	1 192
Räntor utlämnade lån	66	52	-394	-403
	3 524	1 927	3 073	1 485
8. Finansiella kostnader				
Räntor upplåning	700	483	1 691	1 197
Övriga räntor	6 950	1 129	7 220	1 151
	7 649	1 611	8 911	2 348

Noter och tilläggsupplysningar (tkr)

	Kommunen		Sammanställda räkenskaper	
	2022	2021	2022	2021
9. Skatt				
Skatt på årets resultat			0	0
Uppskjuten skatt Gullspångsbostäder AB			16	265
Gullspångsbostäder har från 2014 övergått till att redovisa enligt K3 vilket innebär att uppskjuten skatt skall redovisas. Komponentavskrivningar tillämpas av Gullspångsbostäder AB.				
10. Årets resultat, avstämning mot balanskravet				
Årets resultat enligt resultaträkning	26 664	20 763	25 204	19 386
Varav realisationsvinster				
Resultat	26 664	20 763	25 204	19 386
11. Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	468 868	456 696	635 312	615 419
Årets investeringar	28 993	12 172	36 104	19 893
Försäljning/utrangering	0	0	0	0
Omföringar	0	0	0	0
Utgående anskaffningsvärde	497 861	468 868	671 416	635 312
Ingående avskrivningar	-234 187	-223 159	-280 340	-265 714
Årets avskrivningar	-11 677	-11 027	-25 782	-14 627
Utgående avskrivningar	-245 864	-234 187	-306 123	-280 340
Ingående nedskrivningar/uppskrivningar	0	0	-1 206	-1 206
Årets nedskrivningar	0	0	0	0
Årets uppskrivningar	0	0	0	0
Utgående nedskrivningar/uppskrivningar	0	0	-1 206	-1 206
Summa redovisat bokfört värde vid årets slut	251 997	234 682	364 087	353 766
Genomsnittlig nyttjandeperiod	31,8	30,6	31,4	30,7
12. Maskiner, inventarier och transportmedel				
Ingående anskaffningsvärde	32 510	32 268	70 505	69 968
Årets investeringar	342	242	514	537
Försäljning/utrangering	0	0	0	0
Omföringar	0	0	0	0
Utgående anskaffningsvärde	32 852	32 510	71 019	70 505
Ingående avskrivningar	-25 273	-23 679	-36 265	-33 006
Årets avskrivningar	-1 575	-1 593	-3 241	-3 260
Utgående avskrivningar	-26 848	-25 273	-39 506	-36 266
Ingående nedskrivningar/uppskrivningar	0	0	0	0
Årets nedskrivningar	0	0	0	0
Årets uppskrivningar	0	0	0	0
Utgående nedskrivningar/uppskrivningar	0	0	0	0
Summa redovisat bokfört värde vid årets slut	6 004	7 237	31 512	34 239
Genomsnittlig nyttjandeperiod	8,9	8,6	10,3	9,6

Noter och tilläggsupplysningar (tkr)

	Kommunen		Sammanställda räkenskaper	
	2022	2021	2022	2021
13. Aktier, andelar och bostadsrätter				
Aktier				
Gullspångsbostäder AB	16 800	16 800		
Vänerhamn AB	1 855	1 855	1 855	1 855
Skagerms energi	100	100		
Naturgaskonsortiet Skaraborg AB	3	3	3	3
Netwest	142	142	142	142
Hova utveckling	80	80	80	80
Inera AB	43	43	43	43
Summa bokfört värde aktier	19 023	19 023	2 123	2 123
Andelar				
MS Marianne	250	250	250	250
Kommuninvest	3 863	3 863	3 863	3 863
Kommuninvest förlagslån 30 år	1 100	1 100	1 100	1 100
AÖS	1 895	1 895	1 895	1 895
Riksbyggen	10	10	10	10
Summa bokfört värde andelar	7 118	7 118	7 118	7 118
Summa aktier, andelar och bostadsrätter	26 141	26 141	9 241	9 241
14. Långfristiga fordringar				
Lån Otterbäckens Fiberförening			7	23
Uppskjuten skattefordran			6 211	6 293
	0	0	6 217	6 316
15. Förråd				
Förråd och exploateringsmark	557	483	1 215	1 050

Noter och tilläggsupplysningar (tkr)

	Kommunen		Sammanställda räkenskaper	
	2022	2021	2022	2021
16. Fordringar				
Kundfordringar	2 980	2 448	4 384	3 025
Förvaltade medels tillgångar	623	636	623	636
Momsfordran	3 796	2 720	3 796	2 720
Upplupna ränteintäkter	0	0	0	0
Upplupen skattefordran	0	0	137	55
Upplupna skatteintäkter	23 553	11 159	23 553	11 159
Förutbetalda kostnader	5 458	6 099	5 711	7 147
Upplupna intäkter-övriga interimfordringar	6 113	10 700	6 192	11 289
Avräkning VA	-502	-2 380	-502	-2 380
	42 022	31 382	43 893	33 651
17. Likvida medel				
Plusgiro	32 664	31 773	26 664	31 773
Bank	6 063	5 328	6 063	5 328
SBAB	3	3	3	3
	38 730	37 104	32 730	37 104
Utnyttjad checkkredit				
Beviljad checkkredit	50 000	50 000	50 000	50 000
18. Eget kapital				
Eget kapital vid årets början	122 280	101 517	109 008	89 622
Varav resultatutjämningsreserv	44 173	25 000	44 173	25 000
Årets resultat	26 664	20 763	25 204	19 386
Obeskattad reserv				
Övrigt eget kapital				0
	148 944	122 280	134 212	109 008

Noter och tilläggsupplysningar (tkr)

	Kommunen		Sammanställda räkenskaper	
	2022	2021	2022	2021
19. Avsättningar				
Avsättning pensioner				
Avsatt till pensioner exkl ÖK-SAP	10 946	11 410	12 102	12 555
Avsatt till pensioner förtroendevalda	5 956	6 532	5 956	6 532
Löneskatt	2 654	2 767	2 654	2 767
Löneskatt förtroendevalda	1 445	1 585	1 445	1 585
Summa avsättning pensioner	21 001	22 293	22 157	23 439
Specifikation - Avsatt till pensioner exkl ÖK-SAP exkl löneskatt				
Ingående avsättning till pensioner exkl. ÖK-SAP	11 410	11 260	12 555	12 425
Räntesuppräkning	112	114	124	125
Basbeloppsuppräkning	168	71	185	78
Utbetalningar	-905	-926	-985	-1 004
Ändrat livslängdsantagande i RIPS	0	338	0	338
Intjänad PA-KL	21	92	21	92
Nyintjänad Förmånsbestämd ålderspension	0	0	0	0
Nya efterlevandepensioner	1	2	1	2
Övrig post	139	458	201	498
	10 946	11 410	12 102	12 555
Specifikation - Avsatt till pensioner förtroendevalda exkl löneskatt				
Ingående avsättning PBF/PRF-KL	6 532	5 250	6 532	5 250
Ingående avsättning OBF-KL	0	262	0	262
Räntesuppräkning	62	59	62	59
Basbeloppsuppräkning	98	32	98	32
Nyintjänande PBF/PRF	-750	899	-750	899
Nyintjänad OBF-KL	14	30	14	30
Utgående avsättning	5 956	6 532	5 956	6 532
Övriga avsättningar				
Avsatt för återställande av deponi				
Redovisat värde vid årets början	4 050	4 900	4 050	4 900
Inspråktaga avsättningar	-302	-850	-302	-850
Nya avsättningar	0	0	0	0
	3 748	4 050	3 748	4 050
<i>Avsättningen avser återställande av deponin Odenslund-tippen</i>				
Medfinansiering utbyggnad E20	11 141	12 433	11 141	12 433
Summa övriga avsättningar	14 889	16 483	14 889	16 483
* Gullspång finansieras genom avtal med bl.a Trafikverket och 15 Skaraborgskommuner m.fl utbyggnaden av E20. Planerad utbetalningstid är år 2020 till 2025 med störst enskilt belopp 2021. År 2022 var utbetalningen 1 795 tkr.				
Summa avsättningar	35 890	38 776	37 045	39 921

Noter och tilläggsupplysningar (tkr)

	Kommunen		Sammanställda räkenskaper	
	2022	2021	2022	2021
20. Långfristiga skulder				
Ingående låneskuld	100 650	100 650	246 125	243 025
Återföring av beräknad amortering	0	0	900	900
Nyupplåning under året	0	0		4 000
Årets faktiska amorteringar	0	0	-850	-900
Nästa års beräknade amortering	0	0	-700	-900
Bankinnehav koncernbolag	14 969	3 479		
	115 619	104 129	245 475	246 125
Kreditgivare				
Kommuninvest	100 650	100 650	246 175	247 025
Avgår summa nästa års amortering	0	0	-700	-900
Bankinnehav koncernbolag	14 969	3 479		
	115 619	104 129	245 475	246 125
Genomsnittlig upplåningsränta (%)	0,77	0,47	0,89	0,49
Genomsnittlig räntebindningstid (år)	1,59	1,97	1,38	1,54
Lån som förfaller inom				
<i>Inom 1 år</i>	32%	18%	20%	18%
<i>Senare än 1 år men inom 5 år</i>	68%	82%	65%	68%
<i>Senare än 5 år</i>	0%	0%	15%	14%
21. Kortfristiga skulder				
Beräknad amortering	0	0	700	900
Leverantörsskulder	6 397	5 410	8 300	7 495
Moms	92	4	277	183
Personalens källskatt	4 029	4 071	4 061	4 108
Sociala avgifter	4 752	4 810	4 786	4 852
Upplupna löner	3 210	2 765	3 210	2 765
Semesterlöneskuld	15 168	15 500	15 479	15 805
Upplupna räntor	131	56	386	140
Upplupen pensionskostnad individuell del	7 609	7 692	7 684	7 764
Upplupen löneskatt individuell del	3 712	3 828	3 712	3 828
Förutbetalda hyror	1 148	1 166	2 267	1 725
Inkomstförskott	5 595	7 427	5 595	7 427
Förutbetalda skatteintäkter	0	0	0	0
Övriga skulder och interimsskulder	13 154	19 114	15 707	23 321
	64 997	71 844	72 164	80 313

Noter och tilläggsupplysningar (tkr)

	Kommunen		Sammanställda räkenskaper	
	2022	2021	2022	2021
22. Inom linjenposter				
Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser intjänade före år 1998 inkl löneskatt				
Ingående ansvarsförbindelse	140 707	143 269	140 707	143 269
Ränteuppräknig	926	946	926	946
Basbeloppsuppräknig	3 305	1 607	3 305	1 607
Utbetalningar	-7 948	-7 615	-7 948	-7 615
Ändrat livslängdsantagande i RIPS	0	3 009	0	3 009
Övrig post	214	-508	214	-508
	137 205	140 707	137 205	140 707
Ansvarsförbindelse visstidspension PBF / PRF-KL inkl löneskatt				
Ingående ansvarsförbindelse	3 799	3 334	3 799	3 334
Ränteuppräknig	25	36	25	36
Basbeloppsuppräknig	57	20	57	20
Nyintjänande	-2 663	409	-2 663	409
Utgående ansvarsförbindelse VP	1 218	3 799	1 218	3 799
Aktualiseringsgrad:	100,0%	100,0%		
Överskottsmedel i försäkring hos KPA	184	1 581	184	1 581
Borgensförbindelser				
Gullspångsbostäder AB	116 275	116 975	116 275	116 975
Kooperativa hyresrättsförening Gullspång-Hova äldrebo- städer	83 962	86 183	83 962	86 183
Förlustansvar, Egna hem	0	0	0	0
Skagerns Energi AB	29 250	29 400	29 250	29 400
Föreningar	7 795	2 470	7 795	2 470
Ställda panter, fastighetsinteckningar				
Limit checkräkningskredit	50 000	50 000	50 000	50 000

Gullspångs kommun har den 15 juni 2009 (Kf§90) ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2022-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Gullspångs kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2022-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 540 357 097 316 kronor och totala tillgångar till 537 006 752 858 kronor. Gullspång kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 284 322 085 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 281 089 412 kronor.

3.7 VA-avdelningen

Nedan presenteras tabell över VA-avräkning samt sluttäckning deponi.

VA-avräkning	År 2022	År 2021	År 2020
Intäkter MTG	3 625	13 701	12 858
Kostnader MTG	-188	-10 648	-10 110
Kapitaltjänstkostnader	-3 437	-3 053	-2 748
Skattefinansierad	0	0	0

Inför 2022 budgeterades för ett underskott på -237 tkr för att få en viss resultatreglering i en strävan att komma till rätta med de förutbetalda intäkterna som finns som en skuld till abonnenterna. Avvikelse mot budget är därför ca -1 250 tkr.

Intäkterna i form av konsumtionsavgifter är lägre än budgeterat till följd av lägre försäljningsvolymmer.

En missbedömning av antal timmar på drift i förhållande till investering hade gjorts inför året som ger ett underskott. Vattenproduktion samt reningsverk och pumpstationer gör ett underskott till följd av ökade priser. Ledningsnät gör ett underskott till följd av kostnadsökningar i form av maskinpriser hos entreprenör, material och asfalt, men också till följd av större akut driftstörning på eternitledning i Amnevägen och ledning till Vänerply.

VA-resultatet regleras mot de förutbetalda intäkterna som finns som en skuld till abonnenterna sedan tidigare år. Efter reglering med årets nettoavvikelse blir utgående skuld till abonnenterna vid årets utgång därmed lägre. Skulden bör regleras inom en treårsperiod och utfallet ligger till grund för framtida taxeberekening.

Sluttäckning deponi	År 2022	År 2021	År 2020
Ingående balans	4 050	4 900	718
Avsättning balansräkning	0	2 283	4 569
Ianspråktaget	-302	-3 133	-387
Utgående balans	3 748	4 050	4 900

Under året har 0,3 miljoner kronor ianspråktagits av de avsatta medlen för deponi. Ingen ytterligare avsättning har gjorts efter bedömning från AÖS.

4 Driftsredovisning

Driftredovisningen ska innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.

Nedanstående sammanställning visar verksamheternas resultat i förhållande till budget samt föregående årsresultat.

Driftsredovisning, kommunen (tkr)	Bokslut 2021	Budget 2022	Bokslut 2022	Budgetavvikelse
Kommunfullmäktige	1 603	1 960	1 840	120
Kommunstyrelsen	44 021	48 286	45 373	2 913
- Politisk ledning	5 799	5 972	4 877	1 095
- Kommunledningskontorets verksamheter	23 315	26 206	25 018	1 189
- Kostverksamhet	9 150	9 463	10 302	-839
- Visa	5 757	6 645	5 176	1 468
Barn- utbildning och kulturnämnd	100 839	103 402	104 864	-1 462
- Gemensam verksamhet	14 755	19 162	18 671	491
- Förskola	18 806	18 792	17 995	797
- Grundskola	39 444	36 260	41 620	-5 361
- Gymnasieskola	24 387	24 810	22 914	1 896
- Kultur- och fritidsverksamhet	3 446	4 379	3 664	714
Vård- och omsorgsnämnd	137 646	141 705	142 405	-700
- Gemensam verksamhet	22 248	24 948	25 167	-219
- Äldreomsorg	70 973	72 408	74 766	-2 358
- LSS	21 212	21 688	20 886	802
- EKB	1 007	0	110	-110
- Individ- och familjeomsorg	22 206	22 661	21 476	1 185
Gemensamma nämnder	41 493	40 494	41 571	-1 077
- Ekonominämnd	2 136	2 844	2 856	-12
- IT-nämnd	2 744	2 761	2 802	-41
- Lönenämnd	1 371	1 429	1 414	15
- Miljö- och byggnadsnämnd	2 255	2 749	2 372	377
- Teknisk nämnd, exkl VA	32 987	30 711	32 128	-1 417
Summa verksamheter	-325 602	-335 847	-336 053	-206
Finansverksamheten	10 190	17 041	7 709	-9 332
Summa verksamheter inkl finansverksamhet	-335 791	-352 888	-343 761	9 127
Skatteintäkter enl. riksprognos SKR	234 062	239 612	243 714	4 102
Generella statsbidrag enl. riksprognos SKR	122 177	117 464	130 837	13 373
Finansiella intäkter	1 927	1 400	3 523	2 123
Finansiella kostnader	-1 611	-1 000	-7 649	-6 649
Årets resultat	20 763	4 588	26 663	22 076

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunens verksamheter klarar av att bedriva sin verksamhet inom beslutade budgetramar.

Verksamheternas ekonomiska utfall visar på såväl över- som underskott. Sammantaget redovisar verksamheterna, exklusive finansverksamheten, ett noll resultat. Detta är en försämring i jämförelse med föregående år då överskottet uppgick till 5,7 miljoner kronor.

Gymnasieskolan redovisar ett överskott på drygt 1,9 miljoner kronor som framför allt beror på att en lägre kostnad förköpta gymnasieplatser. VISA redovisar ett överskott om 1,4 miljoner

kronor vilket beror på vakans på ledningsfunktion samt ökade intäkter genom olika projekt. Kommunledningskontorets överskott om 1,2 miljoner kronor beror till största del av intäkter från arrende från Vänerhamn.

Grundskolan uppvisar dock en negativ budgetavvikelse om -5,4 miljoner kronor. Det är inom Gullstenskolan som avvikelsen finns där de bland annat varit tvungna att anställa en extra resurs som de inte budgeterat för. Eleverna på grundsärskolan fortsätter att öka samt att interkommunal ersättning (IKE) för särskolan blev högre än budget. Utöver detta har även intäkterna från externa aktörer minskat.

Äldreomsorgen uppvisar en negativ budgetavvikelse om totalt -2,4 miljoner kronor, vilket bland annat beror på högre personalkostnader än budgeterat.

Generellt är den största anledningen till överskottet främst på grund av skatteavräkningen som blev betydligt bättre än förväntat. Det beror i sin tur på den ekonomiska återhämtningen, såväl nationellt som globalt, har gått snabbare med en BNP-tillväxt som är betydligt högre än tidigare antagits.

Kostnaderna för pensioner blev lägre än prognostiserat bland annat på grund av lägre engångspremie samt ett förändrat livslängdsantagande för pensioner. I och med att Gullspång kommun valt att försäkra sina pensioner innebär det att förändringen av livslängdsantagandet inte påverkade kommunens pensionskostnader.

Verksamhetschefernas kommentarer till avvikelserna framgår av separat bilaga (Bilaga - Årsredovisning 2022).

5 Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen ska innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Nedanstående tabell visar hur mycket av investeringsanslagen som förbrukats under året.

Investeringsredovisning, kommunen (tkr)	Budget 2022	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	4 108	6 728	-2 620
Vård och omsorg	169	244	-75
Teknisk nämnd	36 363	22 363	14 000
- varav fastighetsavdelning	3 719	1 631	2 088
- varav gatuavdelning	13 527	8 924	4 603
- varav VA-avdelning	19 117	11 808	7 309
Summa investeringar	40 640	29 335	11 306

Investeringsbudgeten för 2022 uppgick till 40,6 miljoner kronor varav 25,6 miljoner kronor avsåg ombudgeterade medel från föregående år. Den största delen av kommunens investeringar utförs inom ramen för Tekniska nämndens verksamhetsområde. Bland större budgeterade investeringsprojekt kan nämnas exploatering av Gallernäset 9,7 miljoner kronor samt VA exploatering Gallernäset 8,3 miljoner kronor.

Inom gatuavdelningen är budgeterade medel för lekplatsprogrammet inte upparbetade då planeringen har stoppats för Dressinparken. Badängsparken är pausad (kommunen tar ett större grepp över den) samt att projekt Västergatan är pausad då statsbidrag har beviljats för 2023.

Inom VA har den största delen av de planerade investeringsprojekten inte genomförts och större delen av investeringsbudgeten är inte upparbetad. Flera stora projekt har blivit försenade och startades i gång först på senare delen av året. Det beror bland annat på kompetensbrist samt att flera fördjupande utredningar har krävts in.

Fastighetsavdelningen har haft hög personalomsättning under året, bland annat på projektledare som gjort att avdelningen har tappat tempo i vissa projekt. Materialbrist, långa leveranstider och ökade kostnader på material har påverkat många projekt. Detta är orsaken till att flera projekt behöver ombudgeteras till 2023.

Tabellen nedan redovisar årets budget och utfall för kommunens större investeringar samt total beslutad budget och utfall.

Pågående projekt	Utgifter sedan projektens start			Varav: årets investeringar		
	Beslutad totalutgift	Ack. Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	4 387	12 694	-8 307	4 108	6 728	-2 620
- Varav: Hova 45:1, f.d HVB	0	5 994	-5 994	0	5 994	-5 994
- Varav: Kommunal ledningsplats	570	537	33	157	0	157
- Varav: Bredbandsutbyggnad	1 197	5 113	-3 916	97	0	97
Vård- och omsorg	400	630	-230	169	244	-75
Fastighet	27 970	24 902	3 068	3 719	1 631	2 088
- Varav: Nybyggnad LSS-boende Gullspång	24 000	23 372	628	341	164	177
- Varav: Amnegården 2022	500	0	500	500	0	500
- Varav: Energieffektiviseringsinvesteringar	500	554	-54	85	139	-54
Gata	24 964	17 609	7 355	13 527	8 924	4 603
- Varav: Upprustning asfaltsbel.	12 394	10 362	2 032	2 177	2 762	-585
- Varav: Exploatering Gallmäset	9 650	6 358	3 292	9 650	5 944	3 706
- Varav: Trafikhöjande åtgärder	1 020	676	344	0	5	-5
VA	23 870	16 650	7 185	19 117	11 808	7 274
- Varav: Rundmatning Otterbäcken etapp 1	4 750	2 457	2 293	2 300	113	2 187
- Varav: VA Exploatering Gallmäset 1:19	8 250	7 560	690	8 250	6 314	1 936
- Varav: Rening Amnevågen del 2	1 200	1 238	-38	1 200	1 238	-38
- Varav: Byte el/styrs Hova V-verk	1 270	620	650	467	518	-51
- Varav: Säkerhetsåtgärder VA-verk	1 125	1 163	-38	1 125	1 163	-38
- Varav: Ledning Skogsgatan	1 000	389	611	1 000	389	611

6 Revisionsberättelse

GULLSPÅNGS KOMMUN
Revisorerna

2023-03-21

Till
Fullmäktige i Gullspångs kommun
Organisationsnummer 212000-1637

Revisionsberättelse för år 2022

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, gemensamma nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Revisorerna har under året genomfört en grundläggande granskning av samtliga nämnder och styrelse. Av granskningen framkommer det att kommunstyrelse och nämnder i allt väsentligt arbetar för att utveckla verksamheten genom internkontroll, budget och målarbete. Dock framkommer det vid av granskning att vård- och omsorgsnämndens internkontrollplan inte antogs förrän i september 2022. Vid granskning av barn- utbildnings- och kulturnämnden framkommer det att nämnden antagit ny resursfördelningsmodell för skolan. Detta för att skapa förutsättningar för en mer likvärdig skola.

Grundläggande granskning av gemensamma nämnder inom MTG har genomförts i samverkan med revisionsgrupperna inom MTG. Vi ser i kommunens årsredovisning, att ej genomförda investeringsmedel överförs till 2023 års budget. Vi har för avsikt att under kommande år granska hur investeringar genomförs inom tekniska nämnden på uppdrag av Gullspångs kommun.

Under året har revisorerna särskilt granskat räkenskaperna i delår och årsredovisning. Vidare har revisorerna genomfört en fördjupad granskning avseende kommunens avtalshantering med extern parter.

Vi bedömer sammantaget att styrelse, nämnder och beredningar i Gullspångs kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens, nämndernas och beredningarnas interna kontroll inte fullt ut har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt och delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

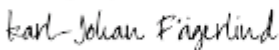
Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2022.

Vi återopar bifogade redogörelse och rapporter.

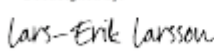
Gullspångs kommun 2023-03-22

Underskrifter

DocuSigned by:

85700051905426
Karl-Johan Fägerlind

DocuSigned by:

807048027489
Sven-Erik Roslund

DocuSigned by:

574835644023408
Lars-Erik Larsson

DocuSigned by:

84000082007489
Gunnar Ros

DocuSigned by:

FA480A51E1040C
Solveig Skoglund

Bilagor:

Till revisionsberättelsen hör bilagorna

Revisorernas redogörelse

De sakkunnigas rapporter

- Granskning av delår
- Granskning om kommunens hantering av avtal med externa parter
- Granskning av årsredovisning

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i de kommunala bolagen Gullspångsbostäder AB samt Skagerns Energi AB har inte lämnats över till lekmannarevisorerna.

7 Femårsöversikt utvalda nyckeltal

Fem år i sammandrag (mnkr)

	Kommunen				
	2022	2021	2020	2019	2018
FRÅN RESULTATRÄKNINGEN					
Verksamhetens nettokostnader	343,8	335,8	326,9	339,5	322,5
Kronor per invånare	66 376	64 501	63 239	64 305	60 931
Nettokostnadernas andel av skatt och statsbidrag	91,8%	94,3%	96,4%	105,0%	101,7%
Skatteintäkter och statsbidrag	374,6	356,2	339,2	323,4	317,2
Förändring från föregående år	5,1%	5,0%	4,9%	1,9%	0,2%
Finansnetto	-4,1	0,3	-0,1	0,7	1,1
Årets resultat	26,7	20,8	12,3	-15,4	-4,2
Kronor per invånare	5 148	3 988	2 375	-2 925	-797
FRÅN BALANSRÄKNINGEN					
Tillgångar	365,5	337,0	319,2	281,4	289,8
Kronor per invånare	70 564	64 739	61 749	53 290	54 742
Eget kapital	148,9	122,3	101,5	89,2	104,7
Kronor per invånare	28 759	23 488	19 640	16 910	19 778
Avsättningar och skulder	216,5	214,7	217,7	192,1	185
Kronor per invånare	41 805	41 250	42 109	36 389	34 964
Soliditet	41%	36%	32%	32%	36%
Soliditet med hänsyn till alla pensioner	3%	-6%	-14%	-20%	-15%
ÖVRIGT					
Nettoinvesteringar	29,3	12,4	28,7	26,5	61,0
Själffinansieringsgrad	136%	269%	85%	-15%	7%
Antal invånare 31/12	5 179	5 206	5 169	5 280	5 293
Förändring från föregående år	-27	37	-111	-13	13